

MÖRKRET OCH MIRAKLET

Sidan 8

Vilken adventstyp är du?
Gör vårt test! Sidan 6

**Kurt-Erik Nordin byggde företag
med bön och hårt arbete** Sidan 17

**Ett första steg mot konflikt-
lösning i Västaboland** Sidan 5

Hotad högsäsong

»En kort julbön på utsidan ger mer julstämning än en strömmad från insidan.«

NÄR DETTA SKRIVS är det ganska exakt en månad kvar till jul. Ute i församlingarna har december av tradition varit den intensivaste månaden under hela året. Den traditionella julkyrkan har – trots ett visst medlemstapp – behållit sin position som en viktig del av många finländares julfirande.

Men ur församlingarnas perspektiv har det varit mycket annat utöver själva julhelgen som gjort att december varit en intensiv period. Hela månaden är späckad med andakter och olika tillställningar i skolor och på äldreboenden.

MEN DETTA ÅR är som bekant inte som andra år. Även om vi inte drabbats lika hårt av en andra coronavirusvåg som vissa andra länder har antalet coronafall ändå varit så pass stort att det inte går att bortse från riskerna med publika evenemang. Hur snabbt det kan gå riktigt illa fick vi exempel på i Vasa tidigare under hösten, då några dagar av studenttillställningar gjorde att man plötsligt hade över 1 000 fall av covid-19. Mika Salminen, som är direktör vid Institutet för hälsa och

välfärd och som intervjuades i Kyrkpressen för ett par nummer sedan, har sagt att man bör iaktta försiktighet i julfirandet i år.

Men han konstaterade samtidigt att det i exceptionella tider är viktigt att kunna dela gemensamma upplevelser, och att han därför anser att man inte ska slopa det sociala umgänget helt. Ändå måste man fundera på hur man kan fira jul på ett säkert sätt.

DET TVINGAS OCKSÅ församlingarna fundera på. På nästa uppslag har vi gjort en liten rundringning till några församlingar för att höra hur de tänker. Under våren, när coronaepidemin först slog till, blev de flesta församlingar någorlunda bekväma med att strömma sina gudstjänster via nätet. En liknande lösning med julbönerna är givetvis den absolut mest coronasäkra lösningen.

I Matteus församling i Helsingfors har man ändå tagit beslut om att fira traditionella julböner, men utomhus och i kortare format. Det låter som en bra lösning. Det digitala i all ära, men för många ger säkert redan en kort julbön utanför kyrkan eller någon form av julvandring mer julstämning än en strömmad andakt från insidan. Låt vara att allt som görs måste falla inom ramen för de rekommendationer som för tillfället gäller.

Nicklas Storbjörk är ansvarig redaktör på Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Ansvarig redaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Christa Mickelsson
040 831 6545

Redaktör
Erika Rönngård
tfn 040 831 6322

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Emelie Wikblad
tfn 040 831 6836

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Tölötorggatan 2 B vån. 8
00260 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600 Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Sofia Torvalds
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemshushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi - tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland & Norden 60 € Utlandet 84 €

I DETTA NUMMER

Gör vårt adventstest!

Hur betar du dig i väntan på jul? Chillar du och tänder ljus eller bygger du pepparkakshus i ditt anletes svett? **Sid 6**

Skapa frid, inte strid

Har en del kristna i Finland tappat sitt demokratiska immunförsvar? Frågar Daniel Björk inför advent. **Sid 12**

Joel Halldorf

– Religiösa människor har inte monopol på andliga erfarenheter, säger Joel Halldorf som har skrivit en bok om jakten efter Gud. **Sid 20**

”Det var där mitt liv började”

Fem röster om den första svenska kristliga folkhögskolan, som nu firar 100 år. **Sid 22**

Avdelningar: Nyheter **Sid 4** / Feature **Sid 6** / Inkast **Sid 11** / Den här söndagen **Sid 12** / På gång i din församling **Sid 13** / På gång i stiftet **Sid 19** / Kultur **Sid 20** / Feature **Sid 22** / Kryss **Sid 24** / Opinion **Sid 26**

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

”Missionen har ändrat sitt perspektiv”

FOTO: JOANNA LINDÉN-MONTES

Vad gör du? Hon är en av dem som leder utvecklingen när Finska Missionssällskapet förnyar sin organisation.

TEXT: EMELIE WIKBLAD

Pia Kummel-Myrskog har utsetts till biträdande direktör för utrikesavdelningen vid Finska Missionssällskapet (FMS). De senaste sju åren har hon varit chef för det kyrkliga arbetet vid FMS.

– Det var tänkt att vi skulle göra den här organisationsförnyelsen, nu kom den lite snabbare på grund av pandemin och sparkraven. Vi har gått igenom organisationen och sett vad man kan göra för att undvika överlappningar. Jag har ansvar för att det arbetet fortsätter. Jag är också med i ledningsteamet för det internationella arbetet och ser fram emot att titta på det strategiskt.

Hur började du arbeta med mission?

– Vi hade ganska länge haft klart för oss att vi ville utomlands: vara en del av den världsvida kyrkan och se vad vi kan bidra med. Vi hade både Latinamerika som en dröm och arbetet var då väldigt nytt där, berättar hon om familjens väg till Venezuela, där de var missionärer mellan 1997 och 2000.

– Det är en vattendelare i livet, det finns ett före och ett efter. Även om vi hade alla slags erfarenheter där är det något jag alltid är väldigt tacksam över.

Efter åren som missionär studerade hon, blev präst och jobbade på Kyrkostyrelsen.

– Pausen gjorde väldigt gott. Jag kunde se på missionsarbetet med nya ögon när jag kom tillbaka. Samtidigt har det varit viktigt att ha utlandserfarenheten.

Har din syn på mission förändrats?

– Framför allt tycker jag att missionen själv har förändrat sitt perspektiv. Vi planerar och mäter vad vi gör, och kan därför säga: det här är ett resultat. På 90-talet sände man ännu arbetare som jobbade på församlingsnivå. Nu är det många samarbetspartner som blivit mer självständiga och har egen teologisk utbildning och kan göra de uppgifterna själva. Missionen liknar allt mer ett ekumeniskt samarbete.

Vad är mission på 2020-talet?

– Mission är inte definierat så att alla skulle förstå det på samma sätt. Vi har definierat det som holistisk mission, där ingår förkunnelse, diakoni och påverkansarbete. Vi har förr tänkt att missionen är att det åker någon från Finland ut i världen. Den moderna synen är att missionen kommer från alla håll och går mot

GÖR:

Nyligen utsedd biträdande direktör för utrikesavdelningen vid Finska missions-sällskapet.

FAMILJ:

Är gift, har två barn och ett barnbarn.

INTRESSEN:

Tycker om att sjunga i kör, titta på tv-serier på olika språk.

alla håll. Ofta finns understödet här, och viss sakkunskap, medan samarbetspartnerna har hela den lokala kännedomen om vad det är att vara kyrka i sin kontext.

Du var för en tid sedan på studievistelse i Mexiko, berätta om den.

– Jag hade möjlighet att studera teologi på spanska en månad. Det är en sak jag har Venezuela att tacka för, jag fick kontakter och lärde mig språket. Jag blev väldigt inspirerad av det, och imponerad av hur duktiga teologer de var.

Vad kunde vi lära oss av dem?

– De utgår från ett väldigt starkt patriarkaliskt system och en stark machokultur. Därför görs mycket befrielse-, feminist- och queerteologi, som går i dialog med den. De vill lyfta fram teologier som befriar människan. Framför allt marginaliserade och fattiga identifierar sig starkt med Jesus. Genom dem lär vi oss något om Jesus och om oss själva. Det är en väldigt inkluderande teologi och den är absolut inte mansföraktande. Det finns patriarkala strukturer också här. De har utvecklat väldigt mycket av tankar och språk som vi skulle ha nytta av för att befria oss från det, eftersom det egentligen inte är hälsosamt för någon – varken för män eller kvinnor eller andra könsidentiteter.

Hur löser församlingarna julen?

Årets advents- och julfirande ställer nya krav på församlingarna i och med coronarestriktionerna. I Nyland begränsas deltagarantalet till 20 personer på publika evenemang inomhus för några veckor.

TEXT: **EMELIE WIKBLAD, ERIKA RÖNNGÅRD, ULRIKA HANSSON, SOFIA TORVALDS**

– Det här kan vi leva med, säger Esbo svenska församlings kyrkoherde **Kira Ertman** om de nya samlingsrestriktionerna som träder i kraft på måndag – högst 20 personer får samlas inomhus i huvudstadsregionen.

Vad känns tråkigast?

– Det tråkigaste är att vi inte kan fira första advent på samma sätt som vi varit vana vid. Första advent infaller just vid den tid då samlingsarna begränsas till högst 20 personer. Men vi kommer att sjunga Hosanna på Mataskär utomhus, på det sättet hoppas jag att församlingsmedlemmarna kan känna att den rätta adventskänslan infinner sig, säger hon.

Hon påpekar att alla gudstjänster strömmas och att man kan delta via skärm, detsamma gäller för De vackraste julsångerna.

En del konserter måste tyvärr inhiberas helt och hållet under den närmaste treveckorsperioden.

– Vi får verkligen hoppas att det lättar efter tre veckor och att vi till jul kan samlas och vara lite fler! säger Ertman.

Mats Lindgård, kyrkoherde i Borgå svenska domkyrkoförsamling, är strax efter att de striktare restriktionerna lyfts upp i medierna inte säker på exakt vad som gäller för Borgås del.

– Min uppfattning är att restriktionerna gäller hela Nyland. Det som kommer att påverkas är gudstjänster, förrättningar och andra större evenemang, såsom De vackraste julsångerna.

Det ligger nära till hands att den i vanliga fall välbesökta gudstjänsten på första advent ordnas med enbart medverkande på plats i kyrkan, medan medlemmarna får delta på distans via den strömmade sändningen.

– Men det här är preliminära tankar. Vi har inte hunnit diskutera eller fatta några beslut.

Redan före de striktare restriktionerna beslöt man att inga julböner ordnas på vanligt

sätt inomhus i Borgå i år.

– I stället blir det två mediala gudstjänster och tre korta juböner utomhus på svenska, och tre på finska.

– Men oberoende av coronarestriktioner så firar kyrkan första advent som har budskapet Kristus kommer, och det gör han oavsett corona. Tillsammans får vi hålla ut än en tid och tro att vår verklighet ser lite annorlunda ut nästa år, säger Lindgård.

I Mariehamns församling ordnar man två högmässor under första advent för att allaska få plats.

– Inför julen har vi planerat helt vanligt. Det blir sju julböner i lite olika kyrkor. Vi kommer också att bända en julbön, en julotta och alla våra traditionella julkonserter, som sedan visas på Ålands lokal-tv, säger kyrkoherde **Mari Puska**.

Utgångspunkten är att ordna allt som kan ordnas.

– Men vi måste förstås vänta och se hur läget blir. Vi kan erbjuda 120 platser med säkerhetsavstånd i Sankt Görans kyrka, om inget förändras.

I Matteus församling har man bestämt sig för att fira julaftonens julböner utomhus.

– Vi tänkte att det är tryggare att vara utomhus, även om det förstås är en liten risktagning när man inte vet något om vädret, säger **Helene Liljeström** som är tf kyrkoherde i Matteus församling.

Julbönen utomhus blir kortare än vanligt.

– Vi samlas och lyssnar till julevangeliet och sjunger lite julsånger och så blir det kanske ett kort tal. Det blir ju inte på samma sätt som vanligt, men det är för att inte behöva ställa in alltihop.

Även De vackraste julsångerna sjungs utomhus i Matteus församling i år. Sedan början av oktober har Matteus församling strömmat sina gudstjänster på nätet, och inför jul kommer församlingen också att spela in både en ver-

Någon trängsel i julkyrkan blir det inte i år – men kyrkoherdarna hoppas ändå att de till jul får välkomna fler än 20 personer till kyrkan. FOTO: KP-ARKIV

sion av De vackraste julsångerna och en julbön som läggs ut på församlingens Facebook och Youtube.

I Malax, Bergö och Petalax församlingar är allt kring julens program ännu inte spikat, säger kyrkoherde **Tomi Tornberg**.

– Det vi vet nu är att De vackraste julsångerna inte blir som vanligt, säger han.

Det känns tråkigt att avstå från omtyckta och välbesökta program. Men de är tacksamma för samarbetet med lokal-tv:n.

– I Malax håller vi på att med lite lokala sångare, i samarbete med lokal-tv, filma en julsångs-grej som vi sätter ut och som går att se på Malax-tv – och eventuellt Petalax-Bergö lokal-tv också.

– Själva julgudstjänsterna hoppas vi kunna hålla ganska långt som de brukar vara, säger Tornberg.

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost: redaktionen@kyrkpressen.fi
Telefon: 040 831 6902

»Nu är vi tvungna att se vad vi kan göra för att få julen att bli jul.«

Munskyddsrekommendation, begränsat antal platser i kyrkorna, och mindre gemensam sång är åtgärder som ska göra julkyrkan så trygg som möjligt. Vid julbönerna brukar kyrkorna vara välbesökta, så det är helt klart att det kommer se annorlunda ut i år.

– Vi har märkt att många själva väljer att stanna hemma om de är osäkra.

Vad gör ni för att julen ändå ska kännas som jul?

– Klart att vi försöker lyfta upp julens budskap i de möten vi kan ha. Men jag tror det är en sak som kanske är mera upp till var och en att själv fundera på: vad är viktigt just för mig?

– Klart att julen är en stor högtid och att den är viktig, men det har kanske blivit lite för mycket stress. Nu är vi tvungna att se vad vi kan göra för att få julen att bli jul, utan allt möjligt extra.

Samtal förs i Väståboland

Biskopen besökte församlingen i Väståboland för att gå igenom det inflammerade läget. Samtalet upplevdes som konstruktivt, men kyrkoherden var saknad under mötet.

TEXT: **SOFIA TORVALDS & ULRICA HANSSON**

Biskop **Bo-Göran Åstrand** och domkapitlets lagfarne assessor **Lars-Eric Henricson** besökte Väståbolands svenska församling förra veckan med anledning av de konflikter som blossat upp där. Samtalet fördes med församlingsrådets viceordförande **Magnus Sundman** och gemensamma kyrkofullmäktiges ordförande **Jan Eriksson**. Kyrkoherde **Harry S. Backström** var förhindrad att delta.

– Jag tyckte det kändes som en bra början, vi hade en god och konstruktiv diskussion. De förtroendevalda som var med ser fram emot att kyrkoherden – när han kan vara med – deltar i de här samtal, säger Bo-Göran Åstrand.

Magnus Sundman är inne på samma linje.

– Jag vill betona att vi verkligen vill ha Harry med på möten som detta. Också i församlingsrådet där han är ordförande är det viktigt att han är med, att vi inte håller möten utan honom.

Biskop Bo-Göran Åstrand, handlar konflikten i Väståboland i första hand om en konflikt i personalen eller om en konflikt mellan lek-män och församling/kyrkoherde?

– Man kan se att den finns på flera plan, men desto mer skulle jag inte i det här skedet vilja säga, för vi har inte lyssnat in alla parter än.

Har du någon känsla för om kyrkoherden är villig att gå med i det samtalet?

– Han var, som sagt, förhindrad att delta den här gången och alla de berörda får kallelse till nästa samtal när tiden är lämplig för det, säger Åstrand.

Magnus Sundman vill tona ner debatten.

»Vi inväntar att vi alla kan sitta kring samma bord.«

– "Konflikt och förtroendekris" är kraftiga ord för mig, snarare är det fråga om brist på diskussion i rätt forum. Det viktiga nu är att diskutera och besluta om saker i rätt forum och på det viset gå vidare, säger Sundman.

Några konkreta åtgärder vill de inte kommentera än i och med att alla inte var med på mötet. Men fler samtal kommer att föras.

– Jag skulle säga att nu tar vi den tid som behövs och inväntar att vi alla kan sitta kring samma bord. Jag ser framför mig diskussioner i samma anda som denna första. Jag har faktiskt ganska stor förtrostan, för min erfarenhet är att när man sitter vid samma bord och får tala i en trygg och förtrolig miljö brukar saker och ting reda upp sig, säger Bo-Göran Åstrand.

Biskop Bo-Göran Åstrand och församlingsrådets viceordförande Magnus Sundman ser med tillförsikt på framtiden i församlingen i Väståboland.

HURUDAN ADVENT

Är du adventskonservativ eller adventsnjutare – eller kanske advents-agnostiker? Gör vårt lekfulla test så får du reda på vilken slags advents-firare du är!

1. Vilken slags adventsljusstake har du?

- A) En jag ärvt av min mormors mormors mor.
- B) Jag har en hel låda med ljusstakar, har aldrig brytt mig om att rensa ur den.
- C) Jag minns inte hur den såg ut ...
- D) En med ljus i regnbågens alla färger.
- E) Jag tillverkar en ny varje år.

2. Vad betyder Hosianna-psalmen för dig?

- A) Den är startskottet för adventstiden, så har det ju alltid varit.
- B) Den är lite svår att förstå, men en mysig tradition.
- C) Hur låter den?
- D) Jag tycker att man kunde förnya adventspsalterna lite. Man måste väl inte alltid börja från början av psalmboken bara för att julen närmar sig?
- E) Jag tränar på andra stämman tills den sitter helt rätt och tvingar resten av familjen att sjunga första stämman.

3. Hur ska glöggen drickas?

- A) Varm, spetsad, med russin och flagad – absolut inte hel – mandel. Så har vi alltid gjort i vår släkt.
- B) Helst varm, men kall funkar också.
- C) Kan man få kaffe istället?
- D) Jag brukar leta bland de nya glöggsmakerna efter de kombinationer som låter mest spännande.
- E) Egenkryddad glögg ska det vara. Jag brukar ha i enbär som jag plockar i ytterskärgårerna under vår sista höstseglats.

4. Vad gör du när det visar sig att din adventsstjärna i papper, som brukar hänga i fönstret, blivit sönderriven av katten?

- A) Jag snäser åt katten, drar på mig munskydd och spurtar i väg till närmsta affär för att köpa en ny stjärna.
- B) Jag tändar en massa levande ljus i stället, kryper ner under filten och ringer en god vän och berättar om vår busiga katt.
- C) Jag tänker: Skönt, då slapp man den dammsamlaren.
- D) Jag riggar upp en pannlampa i fönstret i stället. Ljus som ljus.
- E) Jag slår upp mitt senaste nummer av Lantliv och en beskrivning på hur man gör sin egen adventsstjärna, sedan börjar jag skissa.

SPERSON ÄR DU?

5. Hur brukar du göra med julklapparna?

A) Det viktigaste är att skriva rim till dem. För så har vi alltid gjort. Jag är också noga med att använda lack – vi har ett så fint sigill som gått i arv i vår familj.

B) Jag brukar inte stressa så mycket över dem. Det viktigaste är ju att vara tillsammans och njuta!

C) Jag är ju tvungen att köpa något till mamma. Det får bli ett par tofflor i år igen.

D) I år kommer jag att ge alla en kram och massage. Folk är ju svältfödda på beröring efter det här coronaåret!

E) I år har jag valt grangrönt och silver som temafärger för paketen. Jag ska plocka färska grankvistar och göra små buketter av gran och mistel som jag knyter ovanpå paketen med hjälp av ett supersnyggt snöre som är gjort på hampa. De kommer att dofta så gott också!

6. När tycker du att det är okej att lyssna på julmusik?

A) Aldrig före första advent.

B) När höstmörkret börjar kännas för tungt.

C) Jag lyssnar aldrig aktivt på julmusik, men det är ju svårt att undvika den helt och hållet.

D) Vissa år till midsommar, andra år inte alls.

E) Närhelst man behöver komma i stämning för att kunna planera årets juldekorationer.

7. Hur ser dina mattraditioner ut veckorna före jul?

A) Vi brukar alltid baka pepparkakor till första advent, vi har alltid lussebullar till lucia (och recepten har gått i arv) och sedan har jag en hel receptbok full med julmatsrecept. Det är så viktigt att ingenting, absolut ingenting vi brukat ha, saknas på julbordet.

B) Det viktigaste är konfekten. Jag brukar krypa upp i soffan, lyssna till julmusik och äta upp en hel ask. Mögelost på pepparkaka är också ett måste – så länge jag inte måste baka själv!

C) Jag låter inte julen rubba mitt ätande. Det där eviga julbordet tvingas ju ändå på en i någon form. Samma vattniga kålrotslåda varje år.

D) I år har jag tänkt att julbordet ska inspireras av mat från Mellanöstern. Jesus var ju också från Mellanöstern, så det passar precis!

E) I år har jag fått tag på en hel del nya, spännande recept. Jag har redan bakat tre versioner av en pepparkakscheese-cake. Jag har beställt särskilda julostar från en liten affär som importerar ostar som man inte får tag på någon annanstans. Jag har också några riktigt häftiga sillrecept som jag småningom ska ta itu med. Julknäcke-fabriken är i full gång redan!

Flest A-svar = Adventskonserverativ

Advent och jul är traditionernas högtid. Du är väldigt fäst vid olika julföremål som gått i arv i din familj. Du vill helst att allt ska vara likadant som det alltid varit – det får dig att känna dig trygg, och dessutom kräver också barnen att det ska vara precis som det alltid varit. Din värsta mardröm skulle vara att tvingas fira jul utomlands. Hu!

Flest B-svar = Adventsnjutare

Du tycker att advent är en av de bästa tiderna på året. Du älskar nostalgin, sångerna, dofterna och smakerna som är förknippade med julen. Det behöver inte vara perfekt, det får vara lite damm i hörnen. Tvärtom tycker du att decembermörkret är den perfekta ursäkten att ta det lugnt och skämma bort dig själv.

Flest C-svar = Adventsagnostiker

Advents- och jultiden gör dig ofta uppgiven. Måste det vara så mycket hallå och måste vi verkligen fira det här i år igen? Men i ärlighetens namn händer det ändå att du får lite feeling och uppskattar en julsång eller två. Och en konfektask kan man ju alltid ta emot.

Flest D-svar = Adventsliberal

Du tycker att det är tråkigt att följa traditioner bara för traditionernas skull och tänker gärna nytt och kreativt. Varför ska man göra precis som alla andra och som man gjort förr bara för att det drar ihop sig till jul?

Flest E-svar = Adventspresterare

Du är perfektionist på livets alla områden, och det gäller naturligtvis också julen. Varför stanna för halvmesyrrer? Och köpt julmat smakar inte alls som hemlagad. Du gillar att briljera med det där lilla extra, det som ingen annan fått till. Och alla lovordar ju dig för att du genomfört julen med sådan hängivenhet och skönhet!

Efter sexton misslyckade fertilitetsbehandlingar fick **Rebecka Björk** och hennes man Daniel sitt efterlängtnade tredje barn. Då blev hon – som alltid varit stark och glad – nedstämd, nogig och orkeslös. Nu, när depressionen börjat lätta, är hon inte samma Rebecka som tidigare. Det är inte en dålig sak.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Miraklet och den svarta tunneln

Rebecka Björk har alltid känt sig som en människa med stor kapacitet. – Jag har känt mig supereffektiv, den som har koll på det mesta. Jag har inte varit en bra förebild för andra, utan snarare den jätteduktiga som sätter alla andra framför sig själv. Det var kanske därför fallet blev extra stort.

Nu när hon hunnit analysera vad som hände, förstår hon att depressionen hängde ihop med de långa fertilitetsbehandlingarna. Hon har ett syndrom som gör att hon egentligen inte kan bli gravid på naturlig väg. De äldre sönerna fick Rebecka och Daniel Björk tack vare fertilitetsbehandlingar.

Ett tredje barn började de drömma om – och försöka få – för många år sedan.

– Vi gick igenom sexton misslyckade fertilitetsbehandlingar, och det blev också väldigt dyrt. Alla våra besparingar gick åt. Men hur mycket hormoner jag än fick ville mina ägg inte utvecklas. Jag hade också några missfall som jag aldrig egentligen bearbetade – jag bara gick vidare.

Efter sexton besvikelser och 20 000 euro fattigare gav de upp. De flyttade till sitt drömhus, de gjorde sig av med alla babygrejer.

– Efter att vi bott i vårt hus ett tag började min mage kännas konstig.

Men det kändes som en omöjlig tanke att hon skulle kunna vara gravid, så magen fick växa lite till innan hon gjorde ett graviditetstest – i smyg.

– Och så var det positivt. Vi var så chockade! Vi kunde inte tro det, vi tänkte att det måste vara någon sorts misstag. Vi gick på ett tidigt ultraljud, och när vi fick det bekräftat grät vi alla: jag och Daniel och sköterskan.

Rebecka Björk

39 år, mammaledig från jobbet som projektkoordinator i Petrus församling.

Familj: Mannen Daniel Björk och söner Emanuel, Theodor och Wilhelm.

Planer för julen: På julafton bjuder vi på middag hos oss för några (max fem personer) som inte har någon att fira jul med. Sen blir det en vecka i Jakobstad.

Hon kunde inte sova

Idag vet hon att det finns en koppling mellan fertilitetsbehandlingar och förlossningsdepression. Så tungt är det att gå igenom alla misslyckanden och grusade förhoppningar att upp till en fjärdedel av dem som sedan blir mammor drabbas av depression.

Men själv hade hon aldrig varit deprimerad tidigare, och förlossningen gick fint. Det var först när lilla Wilhelm var 1,5 månader, efter dopet, som någonting började kännas helt fel.

– Jag fick en massa konstiga fysiska symtom, framför allt muskelkramper i hela kroppen. Min pappa dog i en nervsjukdom, och jag blev orolig för att jag kanske led av samma sjukdom.

Alla test hon gick på visade att allt var normalt. Hon verkade inte lida av någon neurologisk sjukdom. Hon hade inte järnbrist.

Sedan kom coronaepidemin och de stora pojkarna skulle hemundervisas. Det var intensivt, huset kändes inte tillräckligt stort för dem alla.

– Mina tankar och känslor fick aldrig ro, och jag slutade sova. De flesta nätter sov jag inte alls, eller kanske två timmar. Och när sömnen krånglar – då går det utför ganska fort.

Hon fick mer och mer muskelkramper, och

dessutom fick hon ont i hela kroppen. Om hon gick på en långsam promenad hade hon smärtor i benen i två veckor.

– Skalade jag en potatis fick jag värk i handen.

Det var först när alla fysiska orsaker utesluts som hon landade i att det måste handla om en förlossningsdepression.

Var du nedstämd?

– Det varierade från dag till dag, men för det mesta var det mörkgrått. De svarta dagarna kom då jag inte sovit alls. Men jag är en fighter och tänker positivt, så genast om jag sov lite bättre i två nätter kände jag mig hoppfull. Daniel bad för mig och sa: Du behöver bara några veckor med god sömn så blir det bra.

Men det bara fortsatte. Wilhelm var liten, och tekniskt klarade hon av att sköta honom.

– Men de stora pojkarna ... Jag ville ju inte sitta och äta med dem, för jag stirrade bara framför mig eller grät, och annars låg jag. Jag orkade inte gå och hålla i Wilhelm, jag orkade inte sitta och hålla i honom. Om jag inte ammade låg han på golvet. Jag kunde inte le. Och jag kunde inte tugga.

Först blev allt värre

Rådgivningsläkaren skrev ut depressionsmedicin, och när hon började med den blev allt först bara värre. Biverkningarna var många. Hon led av tandpressning, och käkarna var så sjuka att hon knappt fick ner någon mat. Ansiktet och tungan domnade – hon sluddrade när hon försökte tala. Hon hade konstant spänningshuvudvärk.

Hon, som alltid älskat att sjunga och spela gitarr, slutade sjunga.

När Wilhelm blev till
hade Rebecka Björk
redan gett upp hop-
pet om att kunna få
fler barn.

*»När vi fick det
bekräftat grät vi
alla: jag och Daniel
och sköterskan.«*

Idag har Rebecka Björk småningom testat på att sjunga lite igen. En favorit är att sjunga tillsammans med lilla Wilhelm.

– När man mår så dåligt skulle man behöva en människa som går bredvid en, någon som vet exakt vad det handlar om. Någon som säger: Det här behöver du inte oroa dig för, men det där ska vi kolla upp.

Hon kände några personer som haft förlossningsdepression, och dem ringde hon upp turvis. En vän och läkare kunde hon ringa när hon undrade över sin medicinering eller över något fysiskt symptom.

Men det tog några månader innan det tydligt vände till det bättre.

Har den här erfarenheten förändrat dig?

– Jo. Jag har insett att jag inte behöver vara den superkvinna som jag var tidigare. Jag har fått ett nytt perspektiv på mig själv, men också på Gud. Min Gudsbild och min tro har kanske blivit mer komplicerad, men samtidigt större.

När hon mådde dåligt kunde hon inte be. Hon, som vanligtvis haft så lätt för att känna Guds närvaro, kände inte alls att Gud fanns där.

– Guds väsen och hans kärlek är så inrotade i mig att jag visste att han fanns där, men jag kände det inte. Det var ett klassiskt exempel på det där med fotspår i sanden – man ser bara ett spår och tror att man är ensam, men just då är man buren.

Vännerna i församlingen bar dem både

»Jag är jättetacksam över att jag också fått prova på att vara riktigt sårbar.«

praktiskt och i bön.

– Det fanns till och med perioder då folk fastade för mig, och jag tänkte: Wow! Tänk att de gör det för mig!

Hon orkade inte ta hand om hemmet, och hennes man Daniel kunde inte bara lämna sitt uppdrag som kyrkoherde. Om hennes man var tvungen att jobba var det någon vän från församlingen som kom hem till dem och hjälpte till.

– Jag låg på soffan och försökte att inte tänka på hur jag mådde. Jag är jättetacksam över att jag också fått prova på att vara riktigt sårbar. Hemmet var ju i totalkaos och jag själv såg bedrövlig ut, men det spelade verkligen ingen roll. Jag tänkte: Det här är människor som jag älskar och som älskar mig, och att vi vågar släppa in dem i vårt liv när det är riktigt illa kommer att vara en rikedom, och vi kommer att komma varandra närmare.

För att Gud ville

Hon funderar fortfarande på det här med bön och helande. Vad händer när man ber och det inte blir bra? Hur lever man med det, och hur ser en sådan Gudsrelation ut?

– Att tacka Gud var en övning jag gjorde hela tiden. Jag försökte hitta de små sakerna att vara glad över och att tänka att Gud är trofast fast det inte känns så. Jag visste att Gud inte

ville att jag skulle må som jag gjorde, men att han kan använda det.

Hon tänker ofta på Corrie ten Boom, som överlevde Förintelsen.

– Hon hade en bra bild som jag höll fast vid, många gånger om dagen. Hon sa att när du sitter på tåget och tåget åker in i en tunnel och det blir svart: vad gör du? Inte hoppar du ju av tåget. *You stay there and you trust the driver.* (Du stannar på din plats och litar på föraren.) Det var mitt mantra. Det är mörkt nu, men: *You stay there and you trust the driver.*

Hon hade aldrig dåligt samvete över att hon inte orkade be.

– Jag var nådig mot mig själv. Och Daniel var jättebra på att gilla läget. Han sa: Nu är det så här och vi tar ingen stress. Vi gör det här tillsammans. Om det här livet är vårt nya normala löser vi det också.

Idag känner hon att hon är helt fri från depressionen. Sömnens har också kommit tillbaka. Spänningshuvudvärk lider hon fortfarande av, och den blir värre om hon har för mycket program.

Och lilla Wilhelm växer och frodas och fyller hemmet med glädje.

– Idag känner jag att vi inte skulle få ett barn till för att vi kämpat så hårt och varit så duktiga. Då skulle inte Gud ha fått äran. Vi har Wilhelm för att Gud ville det.

Den stora väven

JAG TROR mamma vävde tyg till folkdräkten. Jag minns det taktfasta ljudet från vävstolen. Det var något obegripligt och respektgivande med vävstolen, så många trådar, så många delar som var sammanfogade på ett för mig gåtfullt sätt. Det tog tid, men ett vackert tyg växte sakta fram.

Martin Lönnebo skriver om livet som en väv, mitt i Kosmos sitter Gud och väver. En väv som är sammanhållen av myriader av trådar. De flesta människor söker mening, meningsfullhet och sammanhang. Ibland ser vi inte mönstret i väven om vi inte får lite perspektiv. Ibland ser den fränstötande ut, ibland oemotståndlig. Ibland tappar vi tråden, men vi människor är ständigt, i vakenhet och i dröm, sysselsatta med att för-söka tyda mönstret.

Den här hösten har jag på ett särskilt sätt fått känna mig buren av den stora väven och Vävaren. Det har funnits ovanligt många lyckliga sammanträffanden.

Människor som dyker upp när jag eller vi i församlingen mest har behövt dem. Ett uppmuntrande brev som kom just den dag det behövdes. En bärande gemenskap och ett generöst delande av erfarenhet och gåvor. Det är inte alltid så.

Ibland ser vi inte sammanhanget, det kan leda till sammanbrott, förtvivlan, kaos. När väven rämnar måste vi igen söka den hela bilden. Vi stängas och stängas mot tillvarons grund och så plötsligt sker en liten förskjutning som får mönstret att träda fram. Kristus är bilden i världens väv.

VI FÖRKNIPPAR gärna advent med myshet, ljus och julstök, för vi behöver så innerligt ljuset och hoppet i vår mörka tid. När Jesus rider in Jerusalem är det ingen

idyll, lika lite som vår värld idag är någon idyll. När Jesus rider in är det ett fattigtåg med trasighet, udda existenser, åsneskri och vägdamm. Den glada, triumferande hosiannasången har en mörk och allvarlig bordunton: Hosianna, rädda oss! Vi måste utstå paradoxen, de mörka stråken i väven finns tätt intill de ljusa.

Gud steg ner till vår värld och verklighet. Och han gör det om och om igen. Det är den ankomsten som advent vill påminna oss om.

Att leva med advent som livshållning kan handla om att börja förvänta sig det oväntade, att fortsätta söka bilden i världens väv. Att leva med advent som livshållning är att ställa en dörr på glänt för Gud eller sjunga hosianna med sprucken röst och darr på stämman.

Hosianna! Rid in i vår rädsla för klimatkatastrof, coronavirus och systemkollaps! Rid in i vår trötthet och hopplöshet! Genom ljusår och ljusår av rymd sjunger vi med hela kristenheten: Hosianna!

Katarina Gäddnäs är sjukhuspräst i Mariehamn.

»Vi människor är ständigt, i vakenhet och dröm, sysselsatta med att för-söka tyda mönstret.«

JAG HAMNADE PÅ ...

Fest i ett växthus

Vi drack bubbel i ytterkläderna, regnet prasslade mot taket, det blåste mysigt genom springorna. I år har jag festat i parker, på verandor, på gårdar och balkonger. För att få träffa mina vänner har jag kört dunjacka i september. Hej vinter: jag är beredd! Jag har ännu varmare kläder i skåpet.

Sofia Torvalds

Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

FOTO: CAROLINA HUSU

DANIEL BJÖRK

Immunförsvar mot diktatur

DET KÄNNES BRA att bli förförd av en diktator och hans budskap. Många människor genom historien har frivilligt och entusiastiskt valt att stöda en blivande tyrann. Med kraftfull och myndig röst lovar han att strida för dem. "Vi har en fiende. Det är deras fel!" säger den blivande diktatorn. "De är orsaken till våra problem. De vill förstöra allt som är värdefullt. Vi är förtryckta. Våra värderingar trampas på. Men vi är värda bättre! Någon måste stoppa dem. Jag ska strida för oss. Jag ska göra oss mäktiga igen. Ni kan inte lita på dem. Men ni kan lita på mig. Vi är viktigare än dem!"

DET FINNS ALLTID potentiella diktatorer, som gärna skulle stiga fram om historien bara gav dem en chans. Men i ett samhälle med fungerande demokratiskt immunförsvar förblir sådana röster harmlösa. Det finns alltid någon sur gubbe som väsnas, men ingen tar honom på särskilt stort allvar. Så ska det vara.

Men nu verkar det vara allt flera som börjat lyssna till sådana röster. Också många kristna här i Finland verkar ha tappat sitt demokratiska immunförsvar. Känner vi verkligen inte igen de här splittrande och hatiska rösterna? För att hålla immunförsvaret friskt behöver vi minnas historien.

SNART ÄR DET advent. Vi väntar då på en väldigt annorlunda ledare, som kom ödmjukt för att tjäna och uppoffra. "Såliga är de som skapar frid" sade Jesus. Det är ett aktivt verb, att "göra fred". Det handlar inte om en kamp mellan "dem" och "oss". Vi har utmaningar att lösa, tillsammans.

Vi som är kristna ärar inte Gud genom att vara naiva och lättlurade. Vi behöver känna igen lögnen, konspirationsteorier och propaganda. Sluta sprida dem. Jesus vill skapa sin frid i oss och han sänder oss att skapa frid där vi är. Låt honom komma nära. Adventus Domini, kom Herre.

Daniel Björk är kyrkoherde i Petrus församling. **I dag** hoppas han på en vit jul så barnen får åka pulka. **Hans tips:** adventsgudstjänsterna i Petruskyrkan, som i år blir två stycken lite mindre tillställningar. Glögg och pepparkakor utomhus efteråt och förhandsanmälan på hemsidan.

SÖNDAG 29.11.2020, Första söndagen i advent

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

knyter ett band mellan julen och påsken. Första advent handlar om hur Jesus rider in i Jerusalem på en åsna – inte alls i jordisk härskarstil. Händelsen talar till profetian om fridsfurstens ankomst. Gud säger: Jag är inte långt borta. Temat för söndagen är **Din konung kommer i ödmjukhet.**

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jes. 49:8–10

ANDRA LÄSNINGEN

Upp. 3:20–22

EVANGELIUM

Luk. 19:28–40

Några fariseer i folkmassan sade då till honom: "Mästare, säg åt dina lärjungar att sluta." Han svarade: "Jag säger er att om de tiger kommer stenarna att ropa." **Läs mera i Luk. 19:28–40.**

Psalmförslag

4:1–3, 1, 835, 2.

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Jesus, tack för att du kom hit till jorden. Kom också in i mitt hjärta den här adventstiden. Ge mig din frid och låt din sanning göra mig fri. Amen.

Bönen är skriven av Daniel Björk.

SÖNDAG 6.12.2020, Andra söndagen i advent

Nästa söndag

I år sammanfaller andra advent med Finlands självständighetsdag. Andra advents-söndagen har temat **Din konung kommer i härlighet** och fokuserar på Kristi återkomst vid tidens slut. Självständighetsdagens tema är **Välsigna och bevara vårt land.**

Andra advent

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jes. 44:6–8

ANDRA LÄSNINGEN

Jak. 5:7–11

EVANGELIUM

Luk. 17:20–24

"Spring inte dit de pekar, rusa inte efter dem. Ty liksom blixten flammor till och lyser upp hela himlen från horisont till horisont, så skall Människosonen visa sig på sin dag." **Läs mera i Luk. 17:20–24.**

Psalmförslag

5, 169, 859, 3.

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Skicka era kyrkliga annonser till: annons@kyrkpressen.fi

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Vi tänder de första ljusen

Julfirandets öde känns osäkert i år, men advent blir det ändå och snart också jul. Vi tänder det första ljuset, vi tänder det andra, vi hissar flaggan och firar det självständiga Finland.

Följ med uppdateringar i församlingarnas program på deras webbsidor och sociala medier.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Vi träffas tryggt: Under perioden 23.11–13.12 gäller strikta begränsningar på max. 20 personer som får samlas inomhus samtidigt. Använd egen ansiktsmask när du kommer till gudstjänster och samlingar. Kom ihåg handhygien och säkerhetsavstånden. Stanna hemma om du är sjuk.

Första sö. i advent 29.11.

Esbo domkyrka kl. 12.15: Gudstjänst. Vi sjunger Hosianna! Musiker från Esbo barock medverkar. Max. 10 personer i kyrkan! Gudstjänsten strömmas på Facebook och kan ses också efteråt.

Hosianna på Mataskär kl. 16: Barnkören medverkar. Vi sjunger Hosianna och Nu tändas tusen juleljus i skenet av lyktor och facklor. Ta gärna en egen lykta med! Evenemanget ordnas utomhus.

Självständighetsdagen 6.12. 2. sö. i advent. Esbo domkyrka kl. 10: (OBS tiden!) Tvåspråkig gudstjänst. Max. 10 pers. Uppvaktnig vid hjältegravarna kl. 11.30.

Strömning på Facebook.

Konserterna och De vackraste julsånger-na 30.11–13.12 har inhiherats.

Symamsellerna: Vita huset ti 8.12 kl. 16–18. Julpyssel. Sista träffen för höstsåsongen. Vi önskar alla en fridfull jul! Vi ses i januari!

Adventssamling i postlådan: Under den här annorlunda adventstiden går diakonin in för samma koncept som för ”Sommarsamling i postlådan”. Det blir en specialgjord liten jultidning med en varm adventshälsning, tankvärda tankar, pysseltips m.m. Materialet finns endast i pappersform och kan beställas per telefon av diakoniarbetarna: Anne, 050 597 3313, Taina, 040 547 1856, Nina, 050 432 4323, eller per e-post diakoni.esbosvenska@evl.fi. Hör av dig så postar vi! **Vill du vara en riktig julängel?:** Diakonin samlar in kaffe, te, pepparkakor, tandborstar, tandkräm och duschtvål för dem som har ekonomiska bekymmer. Om du har möjlighet att skänka någon av ovanstående produkter kan du hämta ditt bidrag till vaktmästaren på Kyrktian, Kyrkog. 10 i Esbo centrum, vardagar kl.

9–15, senast vecka 49. Du behöver inte göra ett paket av dem. OBS! Endast nya, oanvända produkter till vuxna!

Diakonin stöder och hjälper: Vi är inte så farliga – ta modigt kontakt: Ann-Christine Wiik, 050 597 3313, ann-christine.wiik@evl.fi, Taina Sandberg, 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi, Nina Wallenius, 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi. Du kan också boka telefontid på webben: <https://asiointi.espoonseurakunnat.fi/home>

Kundbetjäning endast per telefon och elektroniskt: Esbo svenska församlingskansli, 09 8050 3000, esbosvenskafor-samling@evl.fi, må–fre kl. 9–13. Esbo regioncentralregister, 09 050 2600, keskusrekisteri.espoo@evl.fi, Esbo församlingars bokningstjänster, 09 8050 2601, varauspalvelut.espoo@evl.fi, Esbo förs. begravningsstjänster, 09 8050 2200, hautatoimisto.espoo@evl.fi, må–ti kl. 9–15, on–to kl. 9–12, fre stängt.

Förändringar i verksamheten kan förekomma med kort varsel. Mer information: esboforsamlingar.fi och sociala medier.

GRANKULLA

Lö 28.11 kl. 10–14: Kyrkosyfoeningens adventsförsäljning med lotteri, julpynt m.m. i Grankulla köpcentrum.

Första söndagen i advent 29.11 kl. 12: Streamad gudstjänst, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo. Graziakören medverkar. Vi firar gudstjänst utan församlingsbor, gudstjänsten kan man delta i enbart digitalt via streamad länk på vår hemsida. Kom med på kyrkglögg på kyrkans innergård genast efter gudstjänsten med kören och vi andra medverkande i gudstjänsten. Vi sjunger Hosianna på nytt tillsammans ute.

Jultablå i Grankulla kyrka: Fr.o.m. måndag 30.11 kan du se jultablån som video via länken på www.grankullaforsamling.fi

Julvandring på kyrkans innergård: Under tiden 1.12–6.1 kan du uppleva en stämningsfull julvandring med olika julfönster på Grankulla kyrkas innergård. Välkommen när det passar dig bäst! **För all verksamhet gäller ett maxantal på högst 20 personer.**

Ti 1.12 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30– 10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.

Kl. 13: Sångstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen, Barbro Smeds. ”SALDO”, en kortroman om hur det kan vara att leva med borerelia, Benita Backas–Andersson. ”Våra visor till dig”, Carina Fredriksson.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig men–talvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 2.12 kl. 14: Kyrkosyfoöreningen i övre salen.

Kl. 17.15–19.30: Familjekväll i Grankulla kyrka med matservering, program och andakt, Daniela Hildén, Heli Peitsalo. Förhandsanmälning till Heli eller Daniela.

To 3.12 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén.

Kl. 10–11: Lovsångs– och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Sö 6.12 kl. 10: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst. Daniel Nyberg, Kari Kuula, Barbro Smeds. Efteråt uppvaktning vid hjältegravarna. Maxdelta–garantal 20 personer.

Ti 8.12 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30– 10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig men–talvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 9.12 kl. 14: Kyrkosyfoöreningen i övre salen.

Kl. 18.30: De vackraste julsångerna på kyrkans innergård. Ulrik Sandell, Heli Peitsalo, Graziakören. Glögg.

To 10.12 kl. 10–11: Lovsångs– och förbönegrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

KYRKSLÄTT

Församlingens mässor

Sö 29.11 kl. 12: Första advents gudstjänst i Kyrksläatts kyrka, gudstjänsten strömmas, i övrigt är kyrkan stängd.

Sö 6.12 kl. 11.30: Kransnedläggning vid

hjaltegravarna, och därefter kl.12 börjar tvåspråkig självständighetsgudstjänst på andra advent i Kyrksläatts kyrka. Gudstjänsten strömmas från kyrkan, övrigt är kyrkan stängd.

Mera och uppdaterad information hittar du på hemsidan.

Kyrkoherdeämbetet betjänar under coronaepidemin endast per telefon eller epost må–to kl. 9–15. Fredagar stängt. Tel. 040 350 8213. Epost: kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi.

www.kyrkslattsforsamlingar.fi

TAMMERFORS

Fre 27.11 kl. 15: Tyskaklubben i Svenska Hemmet. Vi träffas vid en kopp kaffe och samtalar på tyska. Anna Arola, Marianne Hesthammer, Paula Sirén. För att vi ska kunna följa säkerhetsrekommendationerna p.g.a. Corona–pandemin, har deltagarantalet begränsats till 12 personer. Därför önskar vi anmälan till paula.siren@evl.fi eller 050 433 7373.

Sön 29.11 kl. 11–14: Första advents ”Hosianna–nonstop” i Svenska Hemmet. En liten stund med sång, tanke, bön och välsignelse som upprepas varje halvtimme. 4–åringar får en Barnens Bibel. Glöggservering. Kim Rantala, Paula Sirén, Piu Heinämäki, Kaisa Niemäki

Tis 1.12 kl. 10–11.45: Mammor, pappor och barn. Anmälan och förfrågan till barnledare Piu Heinämäki tfn 040 804 8587.

Tis 1.12 kl. 12.30–15: Tisdagsklubben i SvH

Ons 2.12 kl. 13: Onsdagskaffe i Svenska Hemmet, Diskussion med bilder från Ålands kulturhistoria, Eila–Sisko Helisma och Ann–Sofi Stigell

Sön 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens högmässa i Gamla kyrkan, Kim Rantala, Anna Arola, Tampereen kamarimusiikkiseuras kvartett

Tis 8.12 kl. 10–11.45: Mammor, pappor och barn. Anmälan och förfrågan till barnledare Piu Heinämäki tfn 040 804 8587.

Tis 8.12 kl. 12.30–15: Tisdagsklubben i SvH

Ons 9.12 kl. 13: Onsdagskaffe i Svenska Hemmet, Julkaffe och julsånger

VANDA

Sö 29.11 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, Kyrkov. 45, M. Fagerudd, A. Ekberg.– Hosianna! Begränsat antal personer kan närvara. Vi rekommenderar ansiktsskydd.

Må 30.11 kl. 19: Christmas Jazz. Mathias Sandberg, gitarr, Mariah Hortans, sång, Helsing kyrka S:t Lars. Klassiska julmelodier och traditionella nordiska julsånger. Fritt inträde, program 5 € till förmån för Finska Missionssällskapets julinsamling. Begränsat antal personer kan närvara.

Sö 6.12 kl. 10: Tvåspråkig gudstjänst på självständighetsdagen tillsammans med Rekolan srk på självständighetsdagen i Helsing kyrka S:t Lars, M. Fagerudd, B. Ahlroos, A. Ekberg. Efter gudstjänsten uppvaktning vid hjältegravarna invid Helsing kyrka, vid hjältegraven i Rödsand kl. 12 och vid minnesmärket i Sandkulla kl. 12.30.

Högmässor från Helsing kyrka S:t Lars kl. 10 strömmas via församlingens YouTube kanal.

Vanda svenskas julkalender: följ med på vår YouTube kanal.

Med förbehåll för ändringar på grund av coronarestriktioner. Följ med info på församlingens hemsida.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Höbergsgatan 12
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Gudstjänster

Sammanlyst gudstjänst: första advent, söndag 29.11 kl. 12 i Johanneskyrkan. Gudstjänsten strömmas på församlingens Facebooksida, länk via hemsidan.

Högmässa på självständighetsdagen: söndag 6.12 kl. 12 i Johanneskyrkan. Vi följer begränsningarna och tar endast emot 20 personer i kyrkan.

Tvåspråkig uppvaktning vid hjältegravarna: 6.12 kl. 10.30 på Drumsö.

Gemenskap

Julgröt och musik: tisdag 1.12 kl. 12 i Johanneskyrkan. Vi inleder med middagsbön i kyrkan. Sedan blir det orgelmusik i en halvtimme. Eftersom det finns en gräns på 20 personer i kyrkan finns det möjlighet för två olika orgeltillfällen – kl. 12 och kl. 13. Från 12.30 serveras risgrönsgröt, glögg och pepparkakor i parken utanför kyrkan. Till förmån för missionsverksamheten säljs egenstöpta adventsljus och kören Passionärer–nas nya bok om bullar. Både ljusen och boken kostar 10€, ta med kontanter.

Familjekväll på nätet: måndagar kl. 17.30 via Google Meet. Under kvällen blir det barnsånger, fritt umgänge, samtal kring ett tema och en kort andakt. Länk och mer information hittar du i Facebook–gruppen Johannes barnverksamhet.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla

kyrkan. En halvtimme orgelmusik.

Five O’Clock Christmas Organ: onsdagar kl. 17 i Johanneskyrkan. Kom och njut av en halvtimme orgelmusik med advents– och jultema. Gratis inträde!

Ungdomar & unga vuxna

Typ Livet: en podcast för unga vuxna om allt mellan himmel och jord – nytt avsnitt varannan vecka. Följ oss på @typlivetpodden på Instagram för uppdatering om när nya avsnitt släpps. Finns där poddar finns!

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3
www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
Gudstjänster

Hosianna! Välkommen på online–gudstjänst strömmad direkt från Matteuskyrkan på första advent söndagen 29.11 kl. 10! Kyrkokören medverkar med sång. Varmt välkommen!

Mässa firas online: från Matteuskyrkan live kl. 10 även på andra advent 6.12.

Mässorna från Matteuskyrkan laddas kl. 12 upp på församlingens Youtube–konto. Mera information på församlingens hemsida www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus.

På självständighetsdagen: 6.12 firas videogudstjänst även från Östersundom kyrka kl. 12. Uppvaktning vid hjältegravarna kl. 13. Uppvaktning vid hjältegravarna även vid Vilans kapell på Brändö begravningsplats kl. 13.

Vuxenverksamhet

Efter halv sex: i Matteuskyrkans Ol–avussal torsdagen 26.11 kl. 17.30. Kvällen tema är Gränser i relationer och kvällen leds av familjerådgivarna vid Helsingfors kyrkliga samfällighet. Separat program för barnen. Ingen anmälan krävs. Välkommen!

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15
www.petrusforsamling.net

Gudstjänst och gemenskap

Traditionell gudstjänst: 6.12 och 15.12 kl. 10 i Petruskyrkan. Gudstjänsten streamas, 15 pers. är välkomna på plats.

Streamad Puls–gudstjänst: 6.12 och 15.12 i Petruskyrkan kl. 15.30. Följ med digitalt, ingen gudstjänst på plats.

Petrusmässa på första advent: 29.11 kl. 15 streamad Petrusmässa från Petruskyrkan. P.g.a. det rådande läget är det ingen Petrusmässa på plats. Fira första advent tillsammans med hela församlingen digitalt.

Andakt och bön

Förbön och Tack: Ti 8.12 kl. 19. Tvåspråkig förböns–gudstjänst i Munksnäs kyrka. Obs! Ny plats. Pekka Reinikainen, Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Sänds digitalt via Petrus facebook. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09–23407171. Du kan även sända böneämnen till kontaktuppgifterna ovan.

Rotad i Ordet: 7.12 kl. 18 i Petruskyrkan. Kom med på en resa djupare i Bibeln.

GRANKULLA

Julvandring på kyrkans innergård

Under tiden 1.12–6.1: kan du uppleva en stämningsfull jultvandring med olika julfönster på Grankulla kyrkas innergård. Välkommen när det passar dig bäst!

Henrik Perret: Krubban, korset och kronan. Kvällen streamas via Petrus facebook.

Evenemang

Petra-frukost: 28.11 kl. 10–12 i Petruskyrkans övre sal. En skön frukost för alla kvinnor! Bli inspirerad av Anne Koivula som delar sina tankar om mod i livet. Hur ser ett modigt liv ut? Mod och Gud – hur hänger de ihop?

Välkommen med online: Du kan följa med i online Puls-gudstjänst sö kl. 15.30 eller vara med i Förbön och Tack förbönsgudstjänsten varannan ti kl. 19, båda via Petrus facebook. Kolla även in Podcasten Petruspodden på Spotify och Podbean.

DEUTSCHE GEMEINDE

So 29.11. um 11 Uhr: Gottesdienst zum Ersten Advent (Matti Fischer)

OLAUS PETRI

Lö 28.11 kl 18.00: Helgsmålsbön med Leevi Lipponen, orgel

Sö 29.11 kl 11.00: Högmässa med Jan Olov Fors och Pilvi Listo-Tervaportti. Max 20 personer får delta i massan.

Lö 5.12 kl 18.00: Helgsmålsbön med Santeri Siimes, orgel

Sö 6.12 kl 11.00: Högmässa med Timo Viinikka och Olli Saari. Max 20 personer får delta i massan.

Vår barnverksamhet fungerar tillsvidare på distans via sändningar i facebook-gruppen "Barn i Olaus Petri". Nya videon sätts in på tisdagar (babyrytmik), onsdagar (musiklek) och fredagar (musiklek).

Kansliet kan nås må-fre kl 10–12 på numret 050 417 9234 eller olauspatri@evl.fi. Ifall man behöver besöka kansliet så måste man komma överens om det på förhand.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Lö 28.11:

– kl. 10: Första advent-video i Youtube-kanalen Ekenäsnejdens församling och i Facebook.

Sö 29.11: Första advent med Hosianna för alla åldrar. Välkommen till våra nattvardsgudstjänster med barnvänligare liturgi och predikan:

– kl. 10: i Ekenäs kyrka, Lindström, Yliportimo, Nylund, Aittola, Nygård, kyrkokören och dagklubbarn.

– kl. 10: i Tenala kyrka, Westerholm, Lindroos, kyrkokören.

– kl. 12: i Bromarvs kyrka, Westerholm, Lindroos.

– kl. 12: i Snappertuna kyrka (ej nattv.), Yliportimo, Aittola, Nygård, kyrkokören

On 2.12:

– kl. 12: Julgröt med De vackraste julsångerna i Ekenäs förs.hem, 4€.

Lö 5.12:

– kl. 17: Unelmien joulu – Somnium Ensembles julkonsert i Ekenäs kyrka.

Musik av Toivo Kuula, Peter Warlock, Edvard Grieg. Dir. Tatu Erkkilä. Fritt inträde, program 10€.

– kl. 18: Änglasång i mörkrets tid i Bromarvs kyrka. Johanna Almark, sång, Folke Gräsbeck, piano. Fritt inträde, program 10€.

Sö 6.12, självständighetsdagen:

– kl. 10: Högmässa i Ekenäs kyrka, Lindström, Yliportimo, Nygård.

Uppvaktning med andakt vid hjältegravarna:

– kl. 9: på Ekenäs nya begravningsplats

– kl. 10: vid Tenala kyrka

– kl. 11: vid Bromarvs kyrka

– kl. 12: vid Snappertuna kyrka

Sö 6.12:

– kl. 16: Änglasång i mörkrets tid i Tenala kyrka. Johanna Almark, sång, Henrik Wikström, piano. Fritt inträde, program 10€.

Må 7.12:

– kl. 19: Musikinstitutets virtuella julkonsert från Ekenäs kyrka. Strömmas på Facebook-sidan Musikinstitutet Raseborg.

On 9.12:

– kl. 18: Julkonsert med Flottans musikår i Ekenäs kyrka. Mika Nisula, tenor, Pekka Laurikka, baritonhorn, kapellmästare Petri Junna.

Var vänlig och beakta säkerhetsavstånd, använd handsprit och gärna också munskydd samt stanna hemma vid förkylningssymptom. Se info om de senaste corona-uppdateringarna på vår webb.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Lö 28.11:

– kl. 18.15 **Körernas adventskonsert:** Ingå kyrka. Medv. Adventskören, Gaudete, Taborkören & Guldanten. Julgransljusen tänds kl 18 på Ingå kyrkas parkering. I kyrkan ryms max 100 personer, publiken förutsätts använda mask.

Sö 29.11:

– kl. 10.00 **Högmässa:** Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

Må 30.11:

– kl. 13.15–14.45 **Pysselklubb för barn i åk 1–6:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Ahlfors.

Ons 2.12:

– kl. 14.00 **Missionssyfoöreningen:** Prästgården. Björklöf.

To 3.12:

– kl. 11.30–13.00 **Matservering:** 4 €/person, församlingshemmet.

Sköld–Qvarnström.

– kl. 13.00–16.00 **Minnesgrupp och stödgrupp för närstående vårdare:**

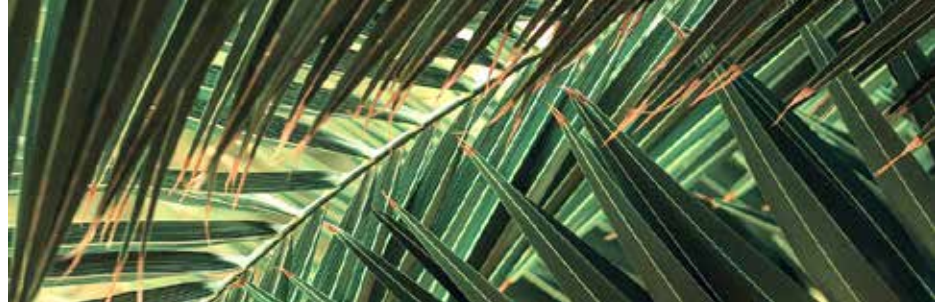
Prästgården. Lindell, Nylands Minneslots/Hanna Strandell.

Sö 6.12:

– kl. 12.00 **Självständighetsdagens tvåspråkiga festgudstjänst:** Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann.

Må 7.12:

– kl. 18.30 **Bibelgruppen:** Prästgården. Hellsten.

TAMMERFORS

Hosianna-nonstop

Söndag 29.11 kl. 11–14: Första advents "Hosianna-nonstop" i Svenska Hemmet. En liten stund med sång, tanke, bön och välsignelse som upprepas varje halvtimme. 4-åringar får en Barnens Bibel. Glöggservering. Kim Rantala, Paula Sirén, Piu Heinämäki, Kaisa Niinimäki

Ons 9.12:

– kl. 14.00 **Församlingsträff – julfest:** Prästgården. Lindell, Hellsten, Gustafsson Burgmann.

To 10.12:

– kl. 18.00 **Kyrkofullmäktige sammanträder:** Församlingshemmet.

OBS! Ingå församlings diakonimottagning är stängd tillsvidare – ta kontakt per telefon, tel 040–555 2090/Birgitta Lindell (e-post: birgitta.lindell@evl.fi).

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Första advent sö 29.11

–kl. 10: Högmässa i Pojo kyrka, församlingsskolan medverkar. Raunio, Jormanainen, Westerlund.

–kl. 12: Högmässa i Karis kyrka, Katarina Singers medverkar. Raunio, Tiitu.

Femårsdopdagen uppmärksammas genom utdelning av en egen barnbibel i samband med högmässorna till alla församlingens barn som är döpta år 2015.

Andra advent sö 6.12

– kl. 10: Högmässa i Pojo kyrka. Raunio, Noro.

– kl. 10.30: Tvåspråkig gudstjänst i S:t Olofs kapell. Raunio, Lahtinen, Tiitu.

Ingen högmässa i Karis kyrka.

Uppvaktning vid hjältegravarna sö 6.12: kl. 9.30 Pojo kyrka, kl. 11.30 S:t Olofs kapell och kl. 12.30 Svartå kyrka.

Vardagsmässa: to 10.12 kl.18 i S:t Olofs kapell.

Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

SJUNDEÅ

Festmässa på första advent,

Marthornas kyrkogångsdag: sö 29.11 kl. 12 i S:t Petri kyrka, Cleve, Lilius, Kvarnström, Ylitalo, Kören Lågan

Öppen diakonimottagning: 1.12 kl. 15.30 i Capella, Ylitalo.

De vackraste julsångerna: lö 5.12 kl. 16 i S:t Petri kyrka, Cleve, Lilius, Barnkören

Självständighetsdagens tvåspråkiga festgudstjänst: sö 6.12 kl. 10 i S:t Petri kyrka, Miettinen, Cleve, Lilius, Mieskuoro Lohjan Miehet

Kyrkobroderna: ti 8.12 kl. 16 i församlingshemmet, Cleve.

www.sjundeaforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Sö 29.11. kl. 13.00: Första advents högmässa i Lojo S:t Lars kyrka. Efter högmässan äter vi gröt i församlingsskolan. Obs! Ingen grötfest i Åsvalla. Kyrktaxi.

Sö 6.12. kl. 11.00: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Virkby kyrka. Efter gudstjänsten kransnedsättning vid hjältegravarna. Kyrkkaffe, kyrktaxi.

TUSBY

Sö 29.11. kl 13.00: Första Advents högmässa i Tusby kyrka, Klemetskog Kyrkosångare, kantorn Riina Haapaniemi, pastorn Tiina Eriksson.

Obs! Nya restriktioner kan påverka programmet

Restriktionerna på grund av coronaläget har skärpts i huvudstadsregionen, och Nyland rekommenderas följa samma principer. Bland annat begränsas antalet deltagare till 20 personer vid tillställningar med publik. Detta kan påverka församlingarnas verksamhet. För närmare information kan du ringa din församling eller följa med uppgifterna på respektive församlings hemsida.

SJÄLVSTÄNDIGHETSDAGEN Gudstjänster och uppvaktning

Till församlingarnas självständighetsfirande hör gudstjänster, många tvåspråkiga, och kransnedläggning på hjältegravarna.

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Sö 29.11 kl. 10: Gudstjänst Lappträsk kyrka
kl. 13: Första advent för alla åldrar i Lovisa kyrka
kl. 16: Gudstjänst i Strömfors kyrka
Sö 6.12 kl. 10: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Lovisa kapell
kl. 10: Självständighetsdagens tvåspråkiga högmässa i Pernå kyrka
kl. 10: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Strömfors kyrka
kl. 10: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Sävträsk kapell
kl. 11: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Lappträsk kyrka.
Med förbehåll för ändringar på grund av coronarestriktioner. Följ med info på församlingens hemsida.

BORGÅ

Vi bryr oss om varandra. Från och med nu tar vi med oss munskydd och använder dem vid alla evenemang. Gäller inte barnen och verksamhet utomhus med säkerhetsavstånd.
To 26.11 kl. 18: Bibeljakterna återupptas i församlingshemmets stora sal. Erik Vikström presenterar sin bok "Jag Johannes". Uppenbarelsboken berättad i dag. Förlaget ViBoSa representeras av prosten Boris Salo som presenterar sin nya bok Välsignade samtal. Böckerna kan köpas för 20 € var. Munskydd används och avstånd iaktas.
FR 27.11 kl. 18.30: De vackraste julsångerna, S:t Olofs kapell, Pellinge
SÖ 29.11 kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, 1 advent. Strömmas via länk på www.domkyrkan.fi
MÅ 30. 11 kl. 9.15-11: Familjeträff i Domprostgården. Vi bjuder på saft och kek.
KL. 13: Sjömansmissionen samlas i Café Ankaret
TI 1.12.11 kl. 12: Andakt med lunch i finska församlingshemmet
TO 3.12 kl. 17: Missionens julfest i Finska församlingshemmets sal, Lundagatan 5. Anmälningar till Sanna Lindström e-post: susanna.lindstrom@evl.fi, tfn 040 528 6577.
FR 4.12 kl. 18: De vackraste julsång-

erna, Svartbäck-Spjutsunds skärgårdsskyrka
FR 4.12 kl. 18: Somnium Ensemble julkonsert "Unelmien joulu" i Domkyrkan, Tatu Erkkilä, dir. Fritt inträde, program 10 euro. somniumensemble.fi/konsertit. Ca. 100 personer som publik.
SÖ 6.12 kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan på Självständighetsdagen
TI 8.12.11 kl. 12: Andakt med lunch i finska församlingshemmet
TI 8.12 kl. 18: De vackraste julsångerna, Svensborg, Vessö
ON 9.12 kl. 18: De vackraste julsångerna, utomhus vid Sjötorp, Kråkö
TO 10.12 kl. 17.30: De vackraste julsångerna, Folkets hus, Tolks.
Med förbehåll för ändringar på grund av coronarestriktioner. Följ med info på församlingens hemsida.

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenska-forsamling.fi
På grund av covid-19-epidemin begränsas antalet deltagare under of-fentliga tillställningar till högst 20 personer: viken gäller alla gudstjänster och evenemang. En del av våra gudstjänster och evenemang kommer att strömmas på nätet, du hittar dem på Youtubekanalerna Kirkko Sipoossa – Kyrkan i Sibbo. Följ med informationen på församlingens hemsida.
Vi firar pensionärsjulfest på distans i år: En video publiceras på våra kanaler den 16.12. För att du ska komma i stämning vill vi gärna glädja dig inför den med en liten hälsning från församlingen. Kom och hämta hembakta pepparkakor från Pastorskansliet 7-9.12 kl. 9-12 eller från Söderkulla kyrka 10-11.12 kl. 13-16.
FR 27.11 kl. 15: Bokpresentation i Kyrkoby församlingshem. Emeritusbiskop Erik Vikström presenterar sin nyutkomna bok Jag, Johannes. Uppenbarelsboken berättad i dag och Boris Salo sin nya bok Välsignade samtal.
FR 27.11 kl. 20: Som en bön. Meditativ andakt med musikalisk improvisation, ljuseffekter, bön och texter i Sibbo kyrka. Medverkande: Niklas Mansner gitarr, Lauri Palin orgel, Patrik Frisk piano, Milja Westerlund textläsning, Johnny

Aspelin ljus och projicering.
Sö 29.11 kl. 13: Festmässa på första advent i Sibbo kyrka. Kyrkokören medverkar. Gudstjänsten strömmas på nätet.
On 2.12 kl. 12: Musikandakt i Sibbo kyrka. Katja Korpi, Sinikka Stöckell, Patrik Frisk.
FR 4.12 kl. 19: Vålgörenhetskonsert med a capella-gruppen Four By Four i Söderkulla kyrka. Fullbokad. Konserten strömmas på nätet.
Lö 5.12 kl. 13: Missionsbasar i Norra Paipis bykyrka. Ordnas coronasäkert och delvis utomhus om vädret tillåter.
Sö 6.12 kl. 11: Tvåspråkig gudstjänst på självständighetsdagen i Sibbo kyrka. Efter gudstjänsten uppvaktning vid gravarna vid Gamla kyrkan. Busstransport från församlingshemmet till kyrkan kl. 10.30.
Må 7.12 kl. 19: Konsert med sångare från Keravan Mieslaulajat, Järvenpää Mieslaulajat och Runebergskören. Teppo Salakka, dirigent. Fritt inträde, program 10 €.
TI 8.12 kl. 17.45: Föreläsning för närstående vårdare i församlingshemmet. Tema: Mat som ger kraft. Anmälan till Sara 050-5663691.
To 10.12 kl. 18.00: Kvinnor mitt i livet. Julfest i Nilsasgården. Katja Korpi.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:
Sö 29.11 kl. 10: Festhögmässa på första advent i Pargas kyrka, Nuotio-Niemi, Lidén, Lehtonen. Niklas Ekman, trumpet. Glöggserving ute på kyrkbacken efter högmässan.
On 2.12 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Lidén, Lehtonen.
Sö 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Pargas kyrka, tillsammans med finska församlingen, Nuotio-Niemi, Kopperoinen, Satomaa. Efter gudstjänsten ordnas församlingens traditionella basar med försäljningsstånd utomhus vid församlingshemmet.
On 9.12 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka.
Nagu kapellförsamling:
Sö 29.11 kl. 11: Högmässa på första advent i Nagu kyrka, Kjell Granström, Eeva Granström, Robert Helin. Kyrkkaffe i församlingshemmet efter högmässan.
Sö 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens tvåspråkiga högmässa i Nagu kyrka, Kjell Granström, Robert Helin.
Korpo kapellförsamling:
Sö 29.11 kl. 15: Familjegudstjänst på första advent i Korpo kyrka, Killström, Granlund. Efter gudstjänsten pyssel och pepparkaksbak i församlingshemmet.
Sö 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens gudstjänst i Korpo kyrka, Killström, Granlund.
Houtskär kapellförsamling:
Sö 29.11 kl. 11: Högmässa på första

advent i Houtskär kyrka, Blumenthal, Söderlund.
Sö 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Houtskär kyrka, Blumenthal, Söderlund.
Iniö kapellförsamling:
Sö 29.11 kl. 13: Gudstjänst på första advent i Iniö församlingshem, Meriluoto. Efter gudstjänsten grötserving.
Sö 6.12 kl. 13: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Iniö kyrka, Meriluoto.

ÅBO

sö 29.11:
- **kl 12:** Festhögmässa, Domkyrkan. Björkgren (pred), Bäck (lit), Danielsson. Kaplansinstallation och välsignelse av medarbetare och nya hjälpledare. Hjälpledare medverkar som gudstjänstgrupp och Sandra Herrmans (trumpet) medverkar. Barnhörna. Kan även ses på www.virtuaalikirkko.fi. Vänligen observera att det får vistas max 250 personer i Domkyrkan samtidigt.
- **kl 14:** Festgudstjänst för stora och små, Domkyrkan. Koivunen och Björkgren Vikström (pred), Wikstedt (lit), Danielsson. ÅSFs barnkör och dagklubbarn medverkar (dir. Sofia Liljeström). Vänligen observera att det får vistas max 250 personer i Domkyrkan samtidigt.
ti 1.12:
- **kl 14.30:** Ungdomshålan, Aurelia.
- **kl 18:** Diskussionsgrupp för unga vuxna, Aurelia.
- **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.
ons 2.12:
- **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.
- **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia. Tage Kurtén "Bikt och förlåtelse". Anmälan 1.12 kl 9-11 per tfn 040-3417460.
to 3.12 kl 9.30-12: Familjecafé, Aurelia.
lö 5.12 kl 15: Träff för ensamstående föräldrar med barn, Aurelia. Anmälan senast 1.12 till gunilla.lundkvist@evl.fi.
sö 6.12:
- **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Rolf Steffansson från Finska Missionssällskapet (pred), Liljeström (lit), Juslin. Barnhörna. Gudstjänstgrupp Ester medverkar. Mingel efter högmässan. Kan även ses på www.virtuaalikirkko.fi. Vänligen observera att det får vistas max 250 personer i Domkyrkan samtidigt.
ti 8.12:
- **kl 14.30:** Ungdomshålan, Aurelia.
- **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.
ons 9.12:
- **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.
- **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia. Anmälan 8.12 kl 9-11 per tel. 040-3417460
- **kl 18:** Bönegruppen, Aurelia.
to 10.12:
- **kl 9.30-12:** Familjecafé, Aurelia.
- **kl 11.30:** Knattekyrka, Aurelia. Björkgren, Danielsson.

Kurt-Erik Nordin har varit vd för ett storföretag i över tre decennier. Vi möts i ett samtal om tro, pengar och företagsamhet.

TEXT OCH FOTO: **JOHANNA GRANLUND**

Att tjäna pengar har aldrig varit något självändamål för Kurt-Erik Nordin, vd för Närpes trä & metall.

– För mig är det istället viktigt att det fungerar. Det gäller inte bara för företaget, utan också i relationer och i samhället runtomkring.

För att ett företag och ett samhälle ska fungera behövs visserligen pengar, men som medel och inte som slutmål.

Kurt-Erik Nordins drivkraft som företagsledare har hela tiden varit utvecklingen, att se företaget gå framåt, växa och märka att det går bra.

– Tillväxten gör för min del att intresset hålls vid liv. De senaste tjugo åren har vi haft ett årligt tillväxtmål på 10–15 procent. Samtidigt är det också jobbigt med ett växande företag. Det fordrar bara mer och mer och om det är pengar man vill ha ska man inte växa, säger han.

Närpes trä & metall har 650 anställda, varav 450 i Närpes, sju dotterbolag och en omsättning på 100 miljoner. 80 procent av produktionen går på export. Företagets största produkter är komprimerande sopbilar som de är ensamma om att tillverka i Norden, samt tunga släpvagnar.

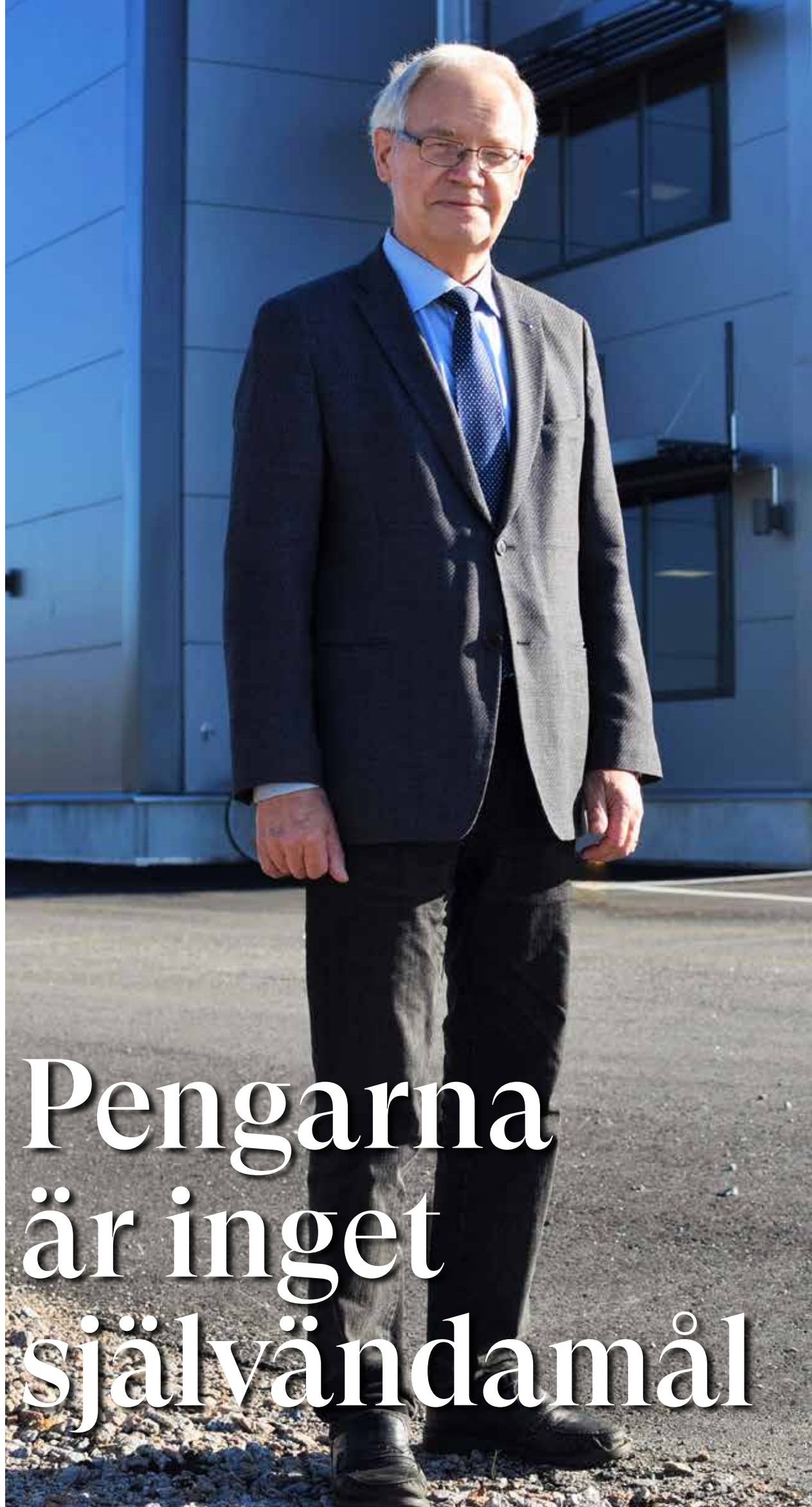
Med ärlighet som kärnvärde

Kurt-Erik Nordin lär vid något tillfälle ska ha sagt att han betalar skatt med glädje. Det visar sig att det där med glädje är en liten överdrift, men att det också är en hederssak för honom att följa lagar och förordningar istället för att försöka hitta så många kryphål som möjligt.

– Som skattebetalare är man nyttig för samhället. Vad som sedan ska hända med skattepengarna tar jag inte ställning till, det är upp till stat och kommun. Samtidigt är jag glad att få vara i ett läge där jag kan betala skatt, istället för att vara den som tar emot och inte har något själv.

Ärlighet är ett kärnvärde för honom som kristen företagare. Han konstaterar att man som troende slipper många moraliska dilemma om utgångspunkten i företagsverksamheten är att lagarna finns till för att följas.

– Vi jobbar också långsiktigt, hållbart och trovärdigt. Våra produkter har inget inbyggt åldrande som gör att de snabbt måste bytas ut, utan utgångspunkten är att det som är bra för kunden också är bra för oss på lång sikt, även om resultatet kanske inte syns genast. Kanske också det här med att sätta kunderna först är en del av ett kristet tänkesätt?

Pengarna är inget självändamål

Kurt-Erik Nordin behöver inte några statusmarkörer. För honom är drivkraften som företagare istället att se utvecklingen, få det att gå framåt och att göra det bästa av det man har fått.

Gud fick ta allt

Redan som barn hade Kurt-Erik Nordin en radikal frälsningsupplevelse, men under ungdomsåren var han, som han uttrycker det, lite ute och gled.

– I trettiofemårsåldern tyckte jag att jag hade allt: fru, barn, ett stort hus och ett givande arbete och jag frågade mig om det här var allt som livet skulle ge. Då började jag söka mig tillbaka till barndomens tro. Jag läste igenom hela Bibeln och då jag kom till Johannesevangeliet kände jag starkt att här fanns sanningen.

Under en period fick Kurt-Erik Nordin flera gånger samma tilltal:

– Varje gång jag bad fick jag frågan: ”Vägar du ge dig helt?” Och varje gång var jag lika tveksam. ”Njää, tänk om det blir Afrika!” Fjärde gången jag fick tilltalet upplevde jag att det var sista gången. Besökelseiden var över. Då gav jag med mig och sade ja till Gud. Han fick ta allt och göra vad han ville med mig.

Sedan dess har han lämnat hela sitt liv i Guds händer.

– Varje morgon har jag börjat dagen på kontoret med att böja knä och be för företaget och personalen. Det har gett mig lugn förtröstan i mitt arbete, säger han.

Ett viktigt kall för Kurt-Erik Nordin är

Kurt-Erik Nordin

Är 78 år och vd för Närpes trä & metall, men jobbar inte längre heltid.

Bor i Gottböle, Närpes, där han också är född och uppvuxen.

Är gift och har tre barn, sex barnbarn och fyra barnbarnsbarn.

Är gideonit och engagerad i Frank Mangs center.

Företaget Närpes trä & metall firade i år 70-årsjubileum. Företaget grundades av Kurt-Erik Nordins far.

att arbeta ekumeniskt. Han är bland annat en av de drivande krafterna bakom Frank Mangs center.

Tron formar synen på arbete

Jesus uppmanade den rika ynglingen att sälja allt han ägde och ge till de fattiga.

– Jag tror inte att pengar eller ägande i sig är ett problem för Gud. Abraham var till exempel väldigt rik. Istället handlar det om vad som binder oss, och för den rike ynglingen var det just pengarna, säger Kurt-Erik Nordin.

Företagsamhet och att erbjuda arbetsplatser är som han ser det ett sätt att skapa förutsättningar för att minska på inkomstklyftor och sociala orättvisor i ett samhälle. Då det kom-

mer till den österbottniska företagsamheten konstaterar han att den säkert har sina rötter i det lutherska arvet.

– I en undersökning från tidigt 2000-tal om BNP i olika länder noterade man att de nordeuropeiska protestantiska länderna hade världens högsta inkomst per capita, följt av katolska länder, med muslimska och asiatiska länder på tredje och fjärde plats. Jag tycker det säger något om hur människors tro formar synen på arbete och företagsamhet. Även om samhället sekulariseras håller trenden ännu i sig. Man kan säga att det är en välsignelse i både tredje och fjärde släktled. Studerar man ekonomisk historia kan man se att en betydande ekonomisk utveckling i ett land i regel har föregåtts av en andlig väckelse. Det är enkelt att förstå eftersom folk slutar supa, börjar arbeta och låter utbilda sina barn.

Samtidigt ligger det en risk i att gå för långt i kopplingen mellan tro och framgång.

– Det här var något som gnagde i tankarna hos mig. Jag slog upp Bibeln och fick upp Ordspråksboken 16:3, där det står: ”Befall dina verk åt Herren, så har dina planer framgång.” ”Jaha, okej ...” fick jag så lov att konstatera. Verket kan vara vad som helst, ett företag, ett husbygge, ett församlingsbygge. Det är givetvis ingen trollformel, men jag tror ändå att det ligger mycket i det där bibelstället.

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 27.11 Karin Saarukka, Nedervetil

Måndag 30.11 Ingemar Johansson, Mariehamn

Tisdag 1.12 Mikael Kallman, Jakobstad (repris)

Onsdag 2.12 Barbro Näse, Karis (repris)

Torsdag 3.12 Sissi Uunila, Mariehamn

Fredag 4.12 Tua Backman, Nykarleby (repris)

Måndag 7.12 Ingemar Johansson, Mariehamn

Tisdag 8.12 Inger Sjöberg, Esbo

Onsdag 9.12 Inger Sjöberg, Esbo

Torsdag 10.12 Inger Sjöberg, Esbo

Maria Repo-Rostedt och Janne Kütimaa är talare i Aftonandakten under de kommande veckorna. FOTON: ARKIV

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 27.11 Maria Repo-Rostedt, Helsingfors

Lördag 28.11 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 29.11 Din konung kommer i ödmjukhet.

Textläsare: Anna Edgren och Hedvig Långbacka

Måndag 30.11 Katarina Gäddnäs, Mariehamn (repris)

Tisdag 1.12 Marko Pitkäniemi, Helsingfors

Onsdag 2.12 Roger Andersson, Borgå

Torsdag 3.12 Karolin Högberg, Kökar

Fredag 4.12 Maria Repo-Rostedt, Helsingfors

Lördag 5.12 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 6.12 Din konung kommer i härlighet. Textläsare: Anna Edgren och Hedvig Långbacka.

Måndag 7.12 Katarina Gäddnäs, Mariehamn (repris)

Tisdag 8.12 Rose-Maj Friman, Korsholm

Onsdag 9.12 Janne Kütimaa, Tallinn

Torsdag 10.12 Maria Westerling, Helsingfors

FOTO: ARKIV/MATILDA SJÖBLOM

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 29.11 Adventsgudstjänst från Lahtis. Predikant: Sixten Ekstrand. Liturg: Sonja Turunen. Kantor och körledare: Ingmar Hokkanen. Körer: Svenska kören och Svenska skolans skolkör. Gudstjänsten sänds också i Yle Fem kl. 12.00.

Söndag 6.12

Kl. 11.55 Helsingfors domkyrkas klockor kallar. Redaktör: Hedvig Långbacka

Kl. 12.00 Självständighetsdagens ekumeniska festgudstjänst från Helsingfors domkyrka. Predikant: Matti Repo. Liturger: Monica Heikel-Nyberg och Yrjö Ikonen. Organist: Harri Viitanen. Kantor: Inka Kinnunen. Körledare: Hannu Norjanen. Kör: Cantores Minores. Textläsare: Annika Saarikko. Assisterer: Marco Pasinato (Katolska kyrkan), Aimo Helminen (Adventkyrkan) och metropoliten Arseni (Ortodoxa kyrkan). Föredbjare: Lumi Kari och Sofia Palmén. Ljuständare: Viktor Virrantaus. Svensk kommentar: Hedvig Långbacka. Samsändning med Yle Radio 1 och TV1.

Tioåriga Lenni vill bli dräng då han blir stor. På stallet får han rida och mocka dynga varje vecka. BILD: YLE/MATTI PALMU

TIOÅRIGA LENNI har downs syndrom och vill bli dräng då han blir stor. På stallet får han rida och mocka dynga varje vecka. Där samlas barn med olika specialbehov, och barn som blivit mobbade eller som är blyga eller rädda. För ibland är det hästarna som ger den allra bästa hjälpen. Hästar ställer inte massor av frågor och de tycker om en precis som man är.

Himlalive: Hästarnas godhet

Yle Fem: må 30.11.2020 kl. 18.30, repris ti 1.12.2020 kl. 10.00
Arenan: 29.11.2020

Redaktör: Hanna Klingenberg

DET VAR INTE möjligt för Tania Söderman att slutföra sina studier vid statsvetenskapliga fakulteten i Åbo. Diabetessjukdomen hon fått som barn gjorde henne blind trots otaliga operationer. Medicineringen hon fick på 70-talet var något helt annat än de diabetesmediciner som används idag.

Nu efter fyllda 50 tycker Tania att livet som blind är okej.

– Jag har inte ett behov av att se någon, för jag njuter mer av samvaro med människor nuförtiden.

Trots det betyder livet som blind samtidigt att känslan av trygghet är borta. Känslan då man ser och vet var allting finns är en känsla som håller en nere på jorden, tycker Tania.

Nu ersätter Tania synen med tankar och ord.

– Jag pratade inte så mycket innan jag blev blind. Nu kommenterar jag mera, jag har blivit en pratkvart.

Tania säger att hon som blind har blivit mer fördomsfri. Då hon träffar en ny människa så får hon ett intryck av hens gestalt och former, och om hen säger någonting lägger Tania märke till uttrycket och värmen i tonen.

– Det spelar ju ingen roll för mig hur

personen ser ut. Skulle det egentligen inte vara mycket fördomsfullt att låta någons utseende påverka ens beteende mot dem? Redaktör: Nina Granvik

Tania Söderman från Helsingfors vill säga till alla seende att de inte ska vara rädda för henne för att hon är blind. – Mitt liv som blind är okej. Jag njuter av vintern och av att ha människor omkring mig.

BILD: YLE/ERIK VIERKENS

Himlalive: Tanias blinda värld

Yle Fem: må 7.12.2020 kl. 18.30, repris ti 8.12.2020 kl. 10.00
Arenan: 6.12.2020

– Vi människor beskriver oss gärna som ”homo sapiens”, den förnuftiga varelsen. Jag vill hävda att vi är den dyrkande varelsen, säger den svenska teologen och författaren **Joel Halldorf**.

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**

”Religiösa människor har inte monopol på andliga erfarenheter”

Den svenska teologen och författaren **Joel Halldorf** har skrivit en bok som försöker gå i dialog med den andliga längtan som finns i vår tid.

– Sverige beskrivs ibland som världens mest sekulariserade land, men det betyder inte att här saknas tro och helighetslängtan. Detta finns över allt, och det tar sig uttryck i allt från en jakt på extatiska erfarenheter till konsumtion och nationalism. Det är detta jag försöker få fatt i, förklarar Halldorf.

Vi lever i en tidsålder som kallas ”gudlös och materialistisk”, ändå tycks människor drabbas av existentiell svindel. Varför?

– Vi tycks ha en inneboende törst efter helighet. Och dessutom ett sinnesorgan – i brist på bättre ord – som darrar när tillvarons bråddjup uppenbaras. Vi människor beskriver oss gärna som ”homo sapiens”, den förnuftiga varelsen. Men vi är ”homo adorans”: den dyrkande varelsen.

Hur skulle du förklara ”en gränserfarenhet” för en som inte alls tror på Gud?

– Jag tror som sagt att även människor

som inte kallar sig religiösa har sådana erfarenheter. Faktum är att om man studerar litteratur, konst, musik eller film så ser man att där finns gott om beskrivningar av andliga erfarenheter utanför de traditionella religionerna. Vad jag syftar på är sådana där ögonblick när kosmos ställer ett fönster på glänt, och man anar något av evigheten bortom tiden.

Vad vill titeln på din bok, ”Gud: Jakt”, säga oss?

– Jag skriver om gudslängtan, och jag hävdar att den moderna människans sökande efter Gud har formen av en jakt. Vi jagar, aningen rastlöst, efter det heliga. Det märks inte minst i det växande intresset för starka upplevelser, det forskarna kallar för ”peak experiences”. Hit hör både dramatiska väckelsemöten i karismatisk stil, men också arenarock, droger och idrottsupplevelser. Jag ser jakten som ett tecken på vår längtan, men samtidigt vill jag uppmuntra till ett mer tålmodigt och stillsamt sökande. Vi behöver öva oss att finna den Gud som alltid är närvarande, oavsett var vi är.

»Vi är civiliserat oense, vilket bara det är en bra sak i en så polariserad tid som vår.«

Joel Halldorf skriver om jakten och dyrkan av jaget, nationen, folket, ledare, rikedom, marknaden, mänskliga rättigheter, geniet, konsten eller framsteget. FOTO: CHRISTER STURMARK

Hur känns det att ge ut en bok på ett sekulärt humanistiskt förlag?

– Det var väldigt roligt! De uppmunttrade mig hela vägen, både att skriva om andlighet och existentiellt sökande och att resonera teologiskt.

Du och förlagschefen för Fri Tanke, Christer Sturmark, "förenas i insikten att existentiell reflektion, oavsett livsåskådning, är oerhört mycket bättre än likgiltighet och nihilism". Berätta mer!

– Jag och Christer Sturmark har olika uppfattningar om en del saker, men vi förenas i frågorna. Vi har samtalat mycket, både på scen och privat, och respekterar varandras olikheter. Vi är civiliserat oense, vilket bara det är en bra sak i en så polariserad tid som vår. Sedan är båda intresserade av frågor som rör sanning och mening, liksom av andliga erfarenheter.

Du ger tre handfasta andliga råd i slutet av boken. De är inte speciellt specifikt kristna råd. Vill du kort berätta om dem?

– De tre råd jag ger handlar om att uppmuntra människor att utveckla vanor och finna gemenskaper för andlig fördjupning. Själv är jag ju kristen, och skulle gärna se att fler började be och gå i kyrkan. Men för den som tycker att det skulle vara främmande är det en god sak om han eller hon söker andlig fördjupning. Att man börjar gå den vägen, och så får man se vart den för en. Det är viktigt för oss som människor att inte ignorera den här delen av oss.

Du tycker att högmodet och rädslan är de mest förödande lasterna för människan i allmänhet och för det andliga äventyret i synnerhet. Kan du berätta varför du tycker det?

– Vilken bra fråga! Jag tänker att de här lasterna är så allvarliga bland annat för att de gör oss passiva. Högmodet har den effekten eftersom det får oss att tro att vi redan vet allt och inte behöver utforska mer. Vi förväxlar oss själva med Gud, och tror att vi har hela kunskapen och kan frälsa oss själva. Rädslan får oss att stänga fönstret mot världen och sluta oss i oss själva. Vi vågar oss inte ut på den omtumlande resan mot Gud. Båda kortsluter med andra ord vårt andliga sökande, vår naturliga rörelse mot Gud.

Öppna ögonen så du kan se

»I världen finns det en outtömlig källa till existentiell svindel bara man öppnar ögonen.«

HAR DU drabbats av existentiell svindel någon gång? Joel Halldorf säger (se artikeln intill) att vi lever i en tidsålder som kallas gudlös och materialistisk, ändå tycks människor drabbas av existentiell svindel. Existentiell svindel är till exempel "ögonblick när kosmos ställer ett fönster på glänt, och man anar något av evigheten bortom tiden".

JAG HAR haft andliga erfarenheter utanför kyrkans fyra väggar. Vem har inte det? Jag skulle lugnt kunna påstå att de heligaste stunderna för mig är just dessa. När jag läser en riktigt bra novell, när jag lyssnar på en fulländad låt, när jag cyklar till stranden och tittar på havet där havet alltid har varit, när jag viskar tyst i min älskades öra hur mycket han betyder för mig och verkligen menar det, när jag läser ett stycke poesi. I världen finns det en outtömlig källa till existentiell svindel bara man öppnar ögonen.

JAG HAR bläddrat i Lars Huldéns diktbok *To å ja, vi boåda* så att pärmarna nästan har gått sönder. Huldén var humanist och agnostiker – men ändå ser jag i hans dikter en öppning till något större.

*"He foå vara kaalt i maj
bara i e voått i aprill
fy tå vaar e i braai höijoaår.
Så segå bondepratikon.
Å ja troå po bondepratikon ja.
Naa måst an jåo tro poå jåår."*

MIN MAN säger att poesi och litteratur inte har något verkligt värde för honom. Han är programmerare, datanisse och är kunnig på verkligt många områden. Men trots hans kanske lite krassa natur på det här området säger han att naturen är ett fullständigt mysterium. Om han skulle drabbas av existentiell svindel tror jag att det ligger nära till hands att den utsägliga, oerhörda och ofattbara naturen (och människolivet!) skulle vara just det mysterium som golvade honom.

JOEL HALLDORF skriver i *Gud: Jakten* att de mest förödande lasterna för människan i allmänhet och för det andliga äventyret i synnerhet är högmodet och rädslan. "För högmodet viskar till oss att vi inte behöver söka vidare och rädslan att vi måste akta oss för att göra det".

Karin Boye säger det så väl: "Bryt upp, bryt upp! Den nya dagen gryr. Oändligt är vårt stora äventyr."

Christa Mickelson är redaktör på Kyrkpressen.

100 år med folkhögskolan i Nykarleby

Fem människor berättar vad tiden vid Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby betydde för dem. Deras erfarenheter sträcker sig över sextio år av skolans historia.

TEXT: EMELIE WIKBLAD

1. När gick du i folkhögskolan?
2. Vad betydde den tiden för dig?
3. Är det något du minns särskilt väl?

Gösta Steffansson, Sibbo

1. – Det var 1956–1957. Min far dog när jag var två och ett halvt år och det var hans sista önskan att jag skulle gå i Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby. Mina två äldre bröder gick där två år tidigare.

2. – Det har betytt livet. Det var där mitt liv egentligen började. Det var en stark start och en stark milstolpe, en gedigen grund man fick som tillägg på sin folkskola.

– Efter några månader kom den stora kärleken emot och där började vårt gemensamma liv efter några år.

3. – För en bondpojke var det ganska omvälvande att komma in i en elevskara med 82 elever. Jag kommer ihåg första åsynen av folkhögskolan, det var så fint och stort tyckte jag. När man kom in var det en stor tavla i festsalen där det stod "För sanning, frihet och Kristi evangelium" – då visste man att man hade hamnat på rätt ställe.

– Det var mycket allvar och mycket roligt och mycket hyss. Vi var sexton pojkar och vi hittade på det ena och det andra. Alla bodde på folkhögskolan, inte ens de som bodde i stan för hem under veckosluten. Det var det

»Det var mycket allvar och mycket roligt och mycket hyss.«

Kredu 100 år

Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby började sin verksamhet år 1920. Vid första advent firas skolans 100 år.

Biskop emeritus Gustav Björkstrand, som var skolans rektor 1970–1975, har skrivit historiken *Skolan för livet. Ett sekel med Kristliga folkhögskolan i Nykarleby 1920–2020*.

Lördag 28.11 blir det jubileumskonsert med bland andra Church Hill Boys.

Söndag 29.11 bjuder på festgudstjänst i Nykarleby kyrka med predikan av biskop Bo-Göran Åstrand samt jubileumsfest med Karin Erlandsson som festtalare och presentation av historiken.

Festen strömmas direkt och spelas in. Mera information på www.kredu.fi.

FOTO: MIKAEL GRÖNROOS

som gjorde samhörigheten jättefin.

Han minns att dåvarande rektorn, Runar Hedberg, var mycket omtyckt. Han kommer ihåg de frivilliga bönestunderna varje dag efter kvällsmåltiden, utfärderna till församlingar i Österbotten och programkvällar med mycket sång och musik.

– Den längsta utfärden gjordes till Rovaniemi med tåg. Där besökte vi kyrkan och fick se den berömda altarfresken *Livets källa* av Lennart Segerstråle. Den blev ett minne för livet.

Veronica Brännbacka, Larsmo

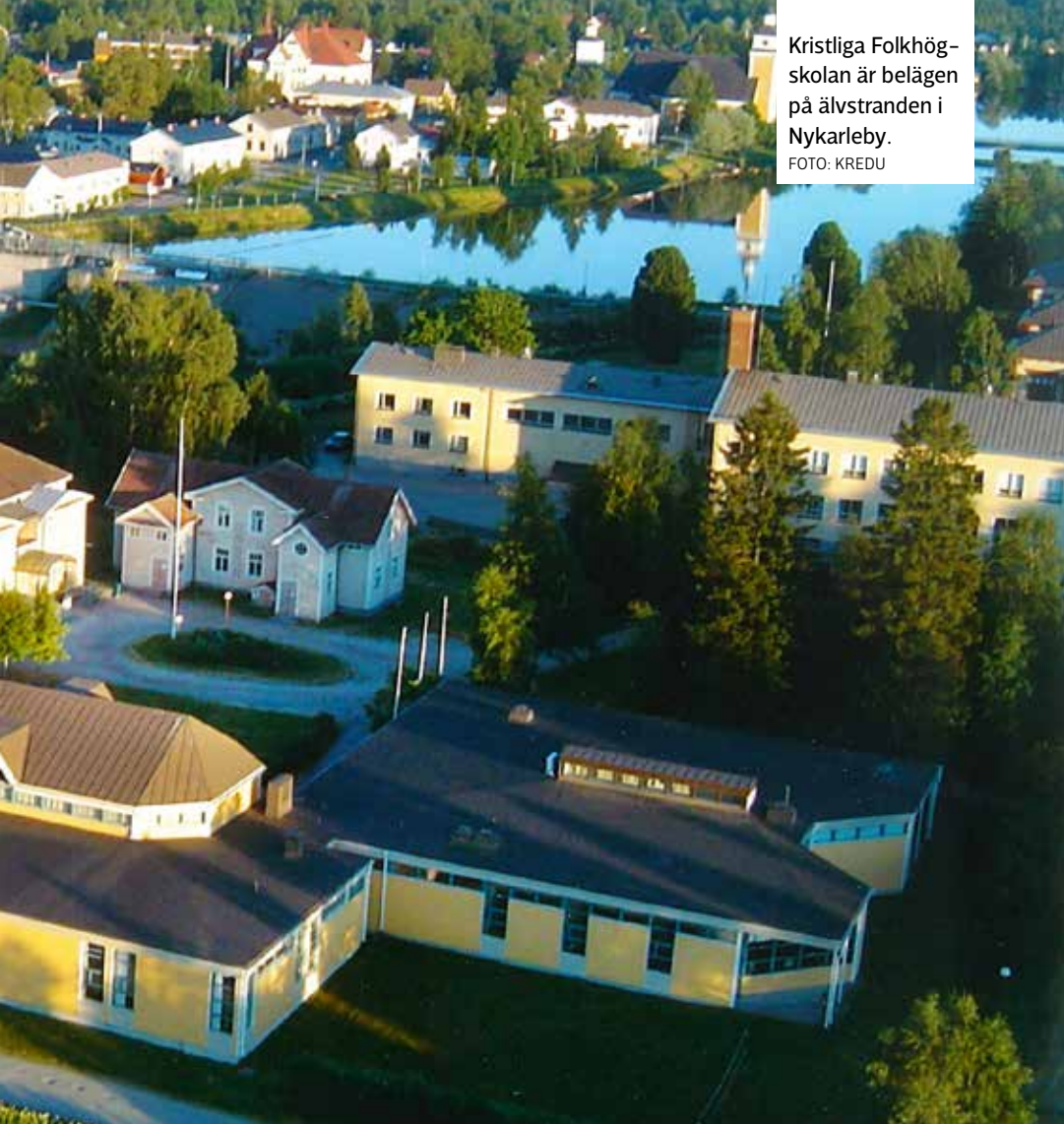
1. – Hösten 2015 började jag vuxenstudier till barnledare. Jag jobbade tidigare som målare inom byggnadsbranschen, men på grund av hälsoskäl sade jag upp mig. Jag upplevde samtidigt att Gud hade andra planer för mig än de jag själv hade gjort upp. Jag gick in i lärjungaskolan men var osäker på vad jag skulle börja göra och vart Gud kallade mig. Sedan fick jag upp ögonen för barnledarlinjen, dörrar öppnades och saker ordnade sig på förunderliga sätt. Så här efteråt märker jag Guds lednings så tydligt.

2. – För mig var det en tid av mycket växande, att våga stiga ut ur det bekväma och in i något helt annat. Utbildningen var mångsidig och intressant, man fick inblick både i församlingens jobb och den kommunala sidan.

3. – Det mesta av studierna gjordes på distans och på praktik ute på arbetsfältet. Men det var alltid roligt under närstudieveckorna att få träffa de andra, att prata och ha roligt tillsammans. Jag uppskattar möjligheten jag hade att vara ute på praktik under hela studietiden, och det är nog det som jag minns allra mest. Jag hann prova på eftersverksamhet, daghem och församlingens dagklubb, där jag till sist också hittade min plats.

FOTO: PRIVAT

Kristliga Folkhögskolan är belägen på älvstranden i Nykarleby.
FOTO: KREDU

Li Nylund, Nykarleby

1. – Jag kommer från Kina. Jag har bott i Nykarleby i elva år, min man kommer härifrån. Jag började på KREDU ganska genast när vi flyttade hit, år 2009. Jag tycker att svenska är ett vackert språk och jag ville lära mig för att umgås med min mans familj och kompisar. Jag tycker det är viktigt att jag kan språket på riktigt, inte bara småsaker som hälsningar.

2. – Jag tycker själv det kanske var den bästa skoltid jag haft: lite stress och en lugn studiemiljö.

Hon berättar att hon själv undervisat på ett kinesiskt universitet och trivdes med att lära sig språk i ett klassrum, från lärare till elev. Hon passade på att studera medan hon väntade barn och har gått flera kurser på KREDU.

3. – Där var många studerande från länder som upplevt krig eller fattigdom, det var givande att prata med dem och lära känna olika människor och olika kulturer. Det var imponerande att se någon som gått igenom ett svårt liv få ett helt annat liv i Finland.

– Jag tycker att lärarna här verkligen respekterade alla människor. Det har varit en rik erfarenhet, att se hur man kan jobba med människor som har svårigheter att lära sig eller gått igenom andra svårigheter i livet.

FOTO: PRIVAT

Mona Byskata, Kronoby

1. – Det var 1975 till 1976. Jag tänkte att det skulle vara så roligt att få bo på internat. Eftersom jag var intresserad av att handarbete och sådant såg jag i synnerhet fram emot att få väva och sy och sticka. Och att få vara med mycket folk, och just i en kristen folkhögskola.

– Min mamma Elvira som nu är 94 år hade gått där 30 år före mig. Hon pratar ännu om folkhögskoletiden, det var första årskursen efter kriget och de var 120 elever. Och sedan har en av våra döttrar gått där i skolan.

2. – Jag fick många nya vänner. Jag har dem i mitt hjärta, många av dem, och träffar på en del av dem alltid här och där.

– Jag var från förr aktiv i församlingen, i vår ungdomsgrupp. Det var roligt att få vara i den miljön med andakter och samlingar och sånger, som jag var van med.

3. – Jag minns att Göran Hellberg jobbade första året som rektor, hans familj bodde där. Det var väldigt kallt den där vintern, vi sprang mellan internatet och huvudbyggnaden i kölden.

– Det var en kör från Tanzania som bodde på skolan en vecka, det var ett speciellt in-

FOTO: PRIVAT

Mona Byskata på bilden tillsammans med sin man Ingmar.

slag där för oss. Och en prästfamilj från Norge bodde en hel månad där med oss.

Hon minns julbasaren, elevförbundsmötet, skidresan till Lappland, elevkören, att deras lystringssång för läsåret var "Dina händer är fulla av blommor". Och den historiska händelsen när skolan fick färg-tv.

– Göran Hellberg var ju idrottpreäst under en ganska lång tid. Det var OS -76, så då fick vi en färg-tv till samlingsrummet i internatet.

Göran Frilund, Nykarleby

1. – Jag började 1973 när jag kom ur högstadiet. På den tiden var grundskolan uppdelad i olika nivåer i finska och engelska och matematik. Hade du allmän nivå kom du inte in i gymnasiet. Jag gick vanlig linje på folkhögskolan första året och sen tänkte jag: Varför skulle jag inte kunna läsa upp vitsorden? Så då gick jag andra året och läste upp alla ämnen. Sedan fortsatte jag i yrkesskolan, på elavdelningen.

2. – Jag har alltid varit minst, yngst och lättast på klassen under alla år. Det har nog präglat mig. Jag fick mogna och växa i folkhögskolan.

3. – Gustav Björkstrand var ju rektor. Det var roligt att spela fotboll med honom och tackla omkull honom – när man tänker på att han sedan blev riksdagsman och utbildningsminister och rektor för Åbo Akademi och biskop.

– Det var en mental mognad man fick där. Vi diskuterade mycket – inte direkt religion, jag var mer intresserad av politik. Studentpolitik var väldigt aktuellt då. Många i byn sa "Ska du bli präst nu då, när du går där?" Men inte var det fråga om det.

FOTO: PRIVAT

»Det var väldigt kallt den där vintern, vi sprang mellan internatet och huvudbyggnaden i kölden.«

A large, colorful mural depicting a religious scene, likely the Resurrection. It shows figures in white robes, a central figure in a yellow robe, and a bright light source. The mural is mounted on a wall.

BRITT-MARI ANDTFOLH

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten.
Vi gratulerar: **Solveig Forsberg**, Esbo, **Ulla Lindholm**, Söderkulla och **Maja Nordmyr**, Närpes.

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 8 december 2020 till: Kyrkpressen, Tölötorggatan 2 vån. 8, 00260 Helsingfors. Märk kuvertet "Novemberkrysset". Du kan också ta en bild av krysset och skicka till layout@kyrkpressen.fi. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelfcitaten i krysset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

[illegible]

TRELLEBORG TÄTNINGAR
för dörrar – fönster...

GUMMI-JÄRVINEN AB
Remmar, remskivor, slangar, O-ringar, stefa-tätningar, mannehjul, lyftbälten, tejp.
Tegelbruksgatan 47, 65100 Vasa, 06-317 4044, 317 2629, fax 06-312 6288
www.gumi-jarvinen.com

Köpes antikviteter
i hela svenska Österbotten

- 1700-1800-tals möbler oberoende av skick
- Arabiaporslener, glasföremål från Berga, Sandnäs o. Grönvik
- Övrigt antikt lösöre, hela dödsbon och privata museér

Köp- och försäljning Raul Pohjonen
Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

Kontant betalning
Varorna
avhämtas.

Ge i julklapp en Annorlunda Gåva®

Stipendium till en flicka 25€

Get 30€

Skafta en gåva: annorlundagava.fi 020 787 1201

KUH Kyrkans Utlandshjälp

Samtalet kostar 8,35 cent/samtal + 16,69 cent/min.

BYGG & RENOVERING - FRÅN GRUND TILL TAK

Vi är en bygg- och renoveringsfirma från Korsholm som utför mångsidiga arbeten åt både små och stora kunder.

Läs mer: timbergs.fi

- grundarbeten, tak, murning och nybyggen
- köks- och badrumsrenoveringar (VTT:s våtrums-certifikat)
- målning och tapetsering, kakelarbeten
- montering av inredningar
- VVS-arbeten
- cellulosaisolering som lösull och skiva
- även större projekt t.ex. industrierhallar och radhus

TIMBERG
BYGG & RENOVERING

Hultvägen 180, 65630 Karperö
Ring 040 910 4166 eller 050 525 6673
dennis@timbergs.fi, www.timbergs.fi

Jan-Ivar Lindén:
Paradis och modernitet
– Om livssynen hos Lars-Ivar Ringbom

Lars-Ivar Ringbom (1901–1971) var professor i konsthistoria vid Åbo Akademi, aktiv medlem i den modernistiska Quosego-gruppen samt internationell specialist på paradiset ikonografi. **Jan-Ivar Lindén** fångar Ringboms livssyn genom en reflekterande dialog som vinnlägger sig om att kritiskt pröva speciellt de filosofiska och epokbundna synsätten.
220 sidor, rikt illustrerad. ISBN 978-952-7076-46-0

Alla 18 SFV-biografier över finlandssvenskar som inte får glömmas bort finns i lager. Böckerna är ypperliga gåvor! Läs mer, beställ och köp på www.boklund.fi (sök på "SFV") Fråga också efter böckerna i bokhandeln!

Fabian Dahlström:
John Rosas
Cellist – kördirigent – musikprofessor

Många minns **John Rosas** (1908–1984) som ledare för studentsång i Åbo och för tusenhövdade körer. Han skrev också egna verk, men undvek att kalla sig kompositör. **Fabian Dahlström** beskriver John Rosas väg från hembyn Harsböle i Lapträsk till professuren i musikvetenskap och folkdiktsforskning i Åbo – en väg som hela tiden utmärktes av den nära kontakten med utövad musik • 236 sidor, rikt illustrerad. ISBN 978-952-7076-45-3

Till änglarna i ditt liv

Beställ enkelt i vår nätbutik eller ring 018-22130 för personlig service.

Firar ni jul på distans? Vi kan skicka din gåva (nästan) vart du vill i hela världen, med en handskriven hälsning i kuvertet.

GRATIS FRAKT fram till jul!

Se mera av våra handgjorda smycken på www.guldviva.com

Ängeln inklusive kedja 69 €

Finns även i 18 K guld - 360 € exklusive kedja

GULDVIVA™

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Lokal för daghemmet Mymlans verksamhet sökes omgående i Olars (Esbo) med omnejd, ca 200 m2. 045-1048885, daghemmet.mymlan@gmail.com

Ansvarsfull lärare i småbarnspedagogik söker en hyreslägenhet på Drumsö! Hyra max 800 €/mån // Sofia tel: 050-4633466

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej serviceboende. 0505903780 tis-to 9-12.

2 rum + kök i centrala H:fors per 2.12.2020. Hyra 1.300,- + el, gas och vatten. Ring Göran 040-5153158.

Uthyrer en fin möblerad tvåa på 40 kvm i Munksnäs. Hela lägenheten är renoverad under 2018, bland annat är köket och badrummet nya. Charmigt gammalt trägolv. Ett lugnt och skötsamt husbolag. Hyra: 920 €/mån exklusive vatten och el. Tel: 0449586014/ Marianne

Etta i Främre Tölö, kokvrå, fin utsikt. Hyra inklusive vatten 680 e/mån. Sm:a eller ring 040-7705979

KÖPES

FÅA:s gamla porslin. Två kompletta middagskuvert innehållande två flata och två djupa middagstallrikar, samt kaffekoppar med assietter. Alla med FÅA:s gamla logo. Vänl. svar till detta blads kontor eller per sms 046 522 1788

DIVERSE

JURIDISKA TJÄNSTER

Erfaren jurist med en lång arbetserfarenhet sköter era juridiska ärenden. Testamenten, gåvobrev, köpebrev, skatteärenden, bouppteckningar, FPA ärenden, pensioner, rådgivning, besvär, mm

Martin Holmsten
Roseng.v.3C, H:fors 30
Tel.040-5953595, epost:
martin.holmsten@gmail.com. Ring gärna!

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbtjänst som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Förordnanden

Tf. kaplanen i Kronoby församling **Niklas Wallis** förordnas till tf. kyrkoherde i samma församling 1-10.11.2020 och till ordinarie kyrkoherde från 11.11.2020.

Domkapitlet utfärdar tjänsteförordnande åt tf. kaplanen i Karis-Pojo svenska församling **Yvonne Terlinden** för kaplans-tjänsten i Karis-Pojo svenska församling från 1.12.2020. Terlinden förordnas till tf. kaplan i samma församling 1-30.11.2020.

Kyrkoherden i Replot församling **Camilla Svevar** beviljas tjänstledighet 16.10-16.11.2020 och församlingspastorn i Replot, Solf, Kvevlax församling **Emilia Kontunen** förordnas till kyrkoherde i Replots

församling vid sidan av egen tjänst för samma tid.

Kyrkoherdetjänst Kors-holms svenska församling

Kyrkoherdetjänsten i Kors-holms svenska församling har söks av kyrkoherden i Replot församling **Camilla Svevar** och kyrkoherden i Solf församling **Mats Björklund**. Domkapitlet har granskat de sökandes behörighet och utfört intervjuer. Valet förrättas som ett direkt val och Mats Björklund placeras i första förslagsrum och Camilla Svevar i andra förslagsrum.

Stiftssekreterare för gudstjänstliv och musik

Domkapitlet väljer tf. stiftssekreteraren kantor **Pia Bengts** till stiftssekreterare för gudst-

tjänstliv och musik vid Borgå stift.

Boendeplikt Sibbo svenska församling

Boendeplikten för kyrkoherden i Sibbo svenska församling upphävs.

Lediga tjänster i stiftet

En kaplanstjänst i Kronoby församling med Terjärv som huvudsakligt tjänstgöringsställe förklaras ledig att sökas hos domkapitlet senast 7.12.2020 kl. 15.00. Se kungörelse för närmare information.

Följande sammanträde

Domkapitlets följandesammanträden: 15.12.2020, 19.1.2021, 11.2.2021, 16.3.2021

Stiftsfullmäktiges följande sammanträde: 26.11.2020, 18.2.2021, 27.5.2021

NOCTURNE
BEGRAVNINGSBYRÅ

Ekonomiegatan 1
AX-221 00 MARIEHAMN
info@nocturne.ax
www.nocturne.ax

Omtanke. Omsorg. 24 timmar. +358 18 192 07

Blomsteraffär
Begravningsbyrå

Fant

Interfloratjänster
från oss

Öppet

må-fr 9.00 - 17.00 lö 9.00 - 14.00
Självbetjäningen öppen till kl 21.00

Centrumvägen 3, Smedsby

Blombutiken: 06-322 2544 Begravningsbyrå: 06-322 2744 • 050 313 8142
www.begravningsbyrafant.fi • begravningsbyrafant@netikka.fi

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET

Med omsorg och omtanke om Er
Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.

Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 723 1730 dygnet runt

Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktoriserad begravningsbyrå

Firma K.Rusk

66210 Molpe
- Städning
- Byggstädning
- Fastighetsskötsel

046-5743685

rusk.kristoffer@gmail.com

God Jul & Gott Nytt År

Massörs-
mottagning

★
SUNE EKSTRAND

★★★

Fagernäsvägen 289,
68570 LARSMO
GSM 0400-162 994

"Fängslande, hisnande!"
Erik Vikström, biskop emeritus
DAGE HÄRUS' BIOGRAFI:
I går kris, i dag succé
Köp från Akademiska Bokhandeln,
eller beställ direkt:
040-5004827

Vill du vara med och göra Österbotten livskraftigt?

**STÖD SVENSKSPRÅKIG
HÖGSKOLEVERKSAMHET**

Högskolestiftelsen
I ÖSTERBOTTEN

Donationer och testamenten: Kontakta tf VD Kjell Blomqvist,
tel. 050 5575 180, Vasaspl. 16, Vasa

www.hogskolestiftelsen.fi

Tillstånd för penninginsamling RA/2018/1137

Annonsera i

KP
KYRKPRESSEN

Bokningar: 040-1446200
www.kyrkpressen.fi

Centralisering

Centralregister dyrare och sämre

Jag har haft förmånen att få vara länge i arbetslivet, just nu är det 48 år, en tid med många förändringar. Det har varit många olika typer av organisationer, större och mindre. Det har gett mig en reflektionsyta och tankegrund som egentligen till alla delar har åtminstone en gemensam nämnare, nämligen en stor iver att centralisera.

Så är också fallet inom den evangelisk-lutherska kyrkan, en stor iver att fundera över strukturer i stället för att fun-

dera på innehåll, substans, och vad som egentligen är kyrkans uppgift och roll. Det senaste fenomenet är centralregistertanken. Det har skapats en vision om att det förklarar arbetet i församlingarna, alla församlingar behöver inte ha personal som kan detta med ämbetsbevis och släktutredningar. Men egentligen handlar det, som det ofta gör i centraliseringssammanhang, om maktövertagande och pengar.

Det som kyrkan gör ska baseras på lag och ordning och terminologin är helt avgörande. I kyrkolagens 16 kap, § 3

står det så här: Församlingarna kan ordna förande av kyrkböckerna via ett gemensamt centralregister [...]. Vidare i kyrkoordningen 16 kap, § 2: Önskar församlingar ordna förandet av kyrkböckerna [...].

Det är orden kan och önskar. Det är inte ska eller måste, som man på centralt håll i kyrkan har låtit påskina. I propositionen om ny kyrkolag, som aldrig togs till behandling av riksdagen utan sändes tillbaka till kyrkomötet, är ordalydelsen densamma.

Nu har man i vår kyrka på

många håll gått in för dessa centralregister, och följden har blivit att det är dyrare för församlingarna och sämre service. Västabolands svenska församling har inte något centralregister. Vår professionella personal ger på ett förmånligt sätt utmärkt service. Det tänker vi fortsätta med framöver. Därför kan vi huvudsakligen fundera på substans och innehåll, i stället för på strukturer. Jesus sade: [...] Ty där två eller tre är samlade i mitt namn är jag mitt ibland dem. (Matt 18: 20).

HARRY SANFRID BACKSTRÖM,

kyrkoherde

Förlåtelse

Hur många gånger?

Har kyrkan minskat på förlåtelseerna? Enligt min bibel från 1917 ska man förlåta sin broder sjuttio gånger sju gånger vilket jag får till 490 ggr, m.a.o. i det oändliga. Men hör och häpna, idag söndag 8.11. 2020, då jag lyssnar på radiogudstjänsten, säger man futtiga 77 gånger! Kan någon klokare förklara detta för mig?

ANNELI EKHOLM,

Purmo

Välkommen!

ALLT INOM TYG & TRÅD

- tyg och tillbehör
- symaskiner samt service
- nycklar m.m.

Julklappstips!

Rådhusg. 11, J:stad

tfn 040-168 6144

Kaplanstjänst i Houtskär

Detta är domkapitlets bord

Med häpnad läste undertecknad i KP 23 församlingsbon Malin Erikssons kritik av kyrkoherde Harry S Backström för beslut och åtgärder som Borgå domkapitel vidtagit i samband med besättandet av den lediganslagna kaplanstjänsten i Houtskär. Backström anklagas för dåligt ledarskap, att han inte lobbade för någon viss grupp kyrkopolitiska intressen och att han inte driver en jämlik könsfördelning bland sina präster, allt saker som hör till domkapitlets bord, liksom det hör dem till att tillsätta präster enligt givna regler om behörighet, inte efter kön.

Det är kanske skäl att påminna om prästens kallelse, nämligen att vara Guds ords tjänare och förkunna lag och evangelium utan anseende till person. Detta är prästens första kallelse, inte att uppfylla alla försam-

"Jag vill uppmana Houtskärsborna att ta emot honom vänligt och inte med kritik."

lingsbors önskemål.

Jag råkar känna den präst som domkapitlet tillsatt och vill uppmana Houtskärsborna att ta emot honom vänligt och inte med kritik. Jag vill påminna mig själv och oss alla som vill kallas kristna att minnas förmaningen i Ps 19:15: "Låt min muns tal och mitt hjärtas tankar vara välbehagliga för dig, Herre, min klippa och min förlösare."

ULF EMELEUS

pastor em

Borgå

KATARINA GÄDDNÄS

Bara vara

– En trasa i Guds skimrande väv

"Solen ligger lågt i november, men du tänder ljus i botten av oss människor."

Fontana Media, inb. 26,90

Beställ dina julböcker nu! Fontana Medias julkatalog ingick i förra numret av KP. Du hittar den också på www.fontanamedia.fi!

tfn 040 831 5897 • info@fontanamedia.fi
Tölötorggatan 2 B vån. 8, 00260 Helsingfors

Fontana Media

”Kommer du ihåg vad du gjorde på advent?”
”Nä, det är en enda stor lucka!”

Tonåringars frihetsbehov och föräldrars kontrollbehov kan leda till kollisioner. FOTON: PIXABAY

Du får vara irriterande!

Att ha tonåringar är en fantastisk möjlighet att växa som människa, men också en period som kan utmana en till bristningsgränsen, säger Tanja Sabel.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

I januari ordnar Jakobstads svenska församling i samarbete med Svenska studieccentralen en kurs för föräldrar med barn i tonåren.

Det är inte så värst lätt att vara tonårsförälder. Varför inte?

– I dagens värld står vi inför helt nya orosmoment, bekymmer och utmaningar – förutom de gamla. Ungdomarna lever med ett enormt och konstant informationsflöde och en allt snabbare livsrytm. De lever i en mycket större värld, som vi som föräldrar inte kan påverka direkt. Som tonårsförälder måste man dessutom ompröva sitt föräldraskap. Man måste kunna ge sina barn mer ansvar och se deras värld växa, säger Tanja Sabel, en

av kursledarna och kurator vid skolhemmet Lagmansgården.

Vilka typs situationer kan vara extra jobbiga?

– Situationer där man måste begränsa tonåringen. Ibland vill våra barn kanske ha något helt annat än de behöver, och då måste vi som vuxna stå fast vid det de behöver. Det kan leda till en ganska stark reaktion. Sedan måste vi själva klara av att reglera våra känslor så det inte blir två tonåringar som ryker ihop.

Hurlugnarvinervåraegna känslor?

– Ett konkret och klassiskt tips: andas djupt och räkna till tio! Men också att våga se helheten: nu har jag den här tonåringen som motsätter sig allt, men det har inte att göra med mig personligen. Det har inte att göra med att jag är den uslaste förälder som finns. Ett tonårskänsloutbrott är nästan som en naturkatastrof, som tonåringen inte själv har speciell stor kontroll över. Vi måste bara finnas där och hjälpa barnet att hitta tillbaka till ett mer acceptabelt sätt att uttrycka sina känslor.

– Jag är kurator på Lagmansgården, och jag har upplevt det som betydligt lättare att vara kurator än föräld-

er. Med egna barn bär man sina egna känslor och sin egen familjehistoria in i en konflikt. Jag tror att det är väldigt viktigt att vi också är förlåtande mot oss själva som föräldrar.

När ska man hålla fast, och när ska man släppa taget?

– Jag tror att det är ganska vanligt för oss alla att känna att det är svårt att släppa taget. Vi är så rädda att det går fel. Där tänker jag att vi föräldrar måste vara väldigt modiga i det att vi vågar tro på vad vi känner, men också är öppna. Att vi vågar förklara vilken känsla vi har, vilken intuition vi har. Information skyddar våra barn, oavsett vad det handlar om. I bästa fall leder det till en öppenhet som håller också när det blåser ordentligt.

Tanja Sabel säger att det är lättare att vara kurator än förälder. FOTO: PRIVAT

Många tonårsföräldrar säger att de inte får kontakt med sina barn, och att de därför inte vet riktigt hur barnen mår. Vad gör man då?

– Där tänker jag det är viktigt att inte ge upp, även om man kanske tänker att man också vill ge tonåringen eget utrymme. Man kan regelbundet kolla och våga vara lite irriterande. Avståndet kan så snabbt växa sig för stort. Man får vara irriterande – annars kan tonåringen tänka att man inte bryr sig.

Vad har varit svårast för dig själv som tonårsförälder?

– Att inte överanalysera. När jag har det jobb jag har har jag en tendens att fundera för långt. Där måste jag ofta begränsa mig. Att tänka: Det här är inte en så stor sak, det här behöver inte leda till bekymmer. Samtidigt har jag en stark tillit till att även om det kan gå riktigt fel trots att vi som föräldrar byggt en bra grund kan det också korrigeras sig och sluta lyckligt.

Kursen för tonårsföräldrar börjar i januari och leds av kurator Tanja Sabel och av kaplanen Jan-Gustav Björk. Den riktar sig till såväl traditionella familjer som nyfamiljer och singelföräldrar. Anmälan via Jakobstads församlings hemsida senast 12 januari!